

Брюксел, 21 септември 2021 г.
(OR. en)

11883/21

Междуетноститутуционално досие:
2016/0176(COD)

CODEC 1220
MIGR 187
SOC 516
EMPL 375
EDUC 295
PE 95

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на трудова заетост, изискваща висока степен на умения Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 13—16 септември 2021 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

В съответствие с разпоредбите на член 294 от ДФЕС и Съвместната декларация относно практическите условия и ред за процедурата на съвместно вземане на решение¹ бяха осъществени редица неформални контакти между Съвета, Европейския парламент и Комисията с оглед на постигането на споразумение по това досие на първо четене.

В този контекст докладчикът MORENO SANCHEZ (S&D, Испания) представи от името на Комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи едно компромисно изменение (изменение № 190) на посоченото по-горе предложение за директива. Това изменение беше договорено по време на посочените по-горе неформални контакти. Освен това политическата група „Идентичност и демокрация“ внесе едно изменение (изменение № 189).

¹ ОВ С 145, 30.6.2007 г., стр. 5.

II. ГЛАСУВАНЕ

При гласуването на пленарното заседание от 15 септември 2021 г. компромисното изменение (изменение № 190) на посоченото по-горе предложение за директива беше прието. Други изменения не бяха приети. Така измененото предложение на Комисията представлява позицията на Парламента на първо четене, която се съдържа в неговата законодателна резолюция, приложена към настоящата бележка².

Позицията на Парламента отразява предварително договореното между институциите. Ето защо Съветът следва да е в състояние да одобри позицията на Парламента.

Така актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Парламента.

² Текстът на позицията на Парламента в законодателната резолюция съдържа обозначения на промените, внесени с измененията в предложението на Комисията. Допълненията към текста на Комисията са отбелязани с *получер курсив*. Заличеният текст е отбелязан със символа „■“.

Директива за синята карта на ЕС *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 15 септември 2021 г. относно предложението за директива на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на трудова заетост, изискваща висока степен на умения (COM(2016)0378 – C8-0213/2016 – 2016/0176(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2016)0378),
- като взе предвид член 294, параграф 2 и член 79, параграф 2, букви а) и б) от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C8-0213/2016),
- като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид мотивираните становища, внесени в рамките на Протокол № 2 относно прилагането на принципите на субсидиарност и пропорционалност от Народното събрание на Република България, както и от Камарата на депутатите и Сената на Чешката република, в които се посочва, че проектът на законодателен акт не съответства на принципа на субсидиарност
- като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет от 14 декември 2016 г.¹,
- като взе предвид становището на Комитета на регионите от 8 декември 2016 г.²,
- като взе предвид временното споразумение, одобрено от компетентната комисия съгласно член 74, параграф 4 от своя Правилник за дейността, и поетия с писмо от 21 май 2021 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
- като взе предвид член 59 от своя Правилник за дейността,
- като взе предвид становището на комисията по заетост и социални въпроси,
- като взе предвид доклада на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи (A8-0240/2017),

¹ ОВ С 75, 10.3.2017 г., стр. 75.

² ОВ С 185, 9.6.2017 г., стр. 105.

1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в своето предложение;
3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 15 септември 2021 г. с оглед на приемането на Директива (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и за отмяна на Директива 2009/50/ЕО на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 79, параграф 2, букви а) и б) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет¹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите²,

в съответствие с обикновената законодателна процедура³,

¹ ОВ С 75, 10.3.2017 г., стр. 75.

² ОВ С 185, 9.6.2017 г., стр. 105.

³ Позиция на Европейския парламент от 15 септември 2021 г.

като имат предвид, че:

- (1) В съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“, се поставят целите Съюзът да се превърне в икономика, основаваща се на знания и иновации, да се намали административната тежест върху дружествата и да се постигне по-добро съгласуване между предлагането и търсенето на труд. В съобщението се установява необходимостта от цялостна политика в областта на трудовата миграция, както и от по-добра интеграция на мигрантите. Мерките за улесняване на приема на висококвалифицирани работници от трети държави, трябва да се разглеждат в този по-широк контекст.
- (2) В заключенията на Европейския съвет от 26 и 27 юни 2014 г. се посочва, че за да бъде и занапред привлекателна дестинация за притежаващите талант и умения, Европа трябва да участва в световната надпревара за привличане на таланти. Поради това следва да се разработят стратегии за максимално използване на възможностите за законна миграция, включително рационализиране на съществуващите правила.
- (3) В съобщението на Комисията от 13 май 2015 г., озаглавено „Европейска програма за миграцията“, се призовава за привлекателна общоевропейска схема за привличане на висококвалифицирани граждани на трети държави и се посочва, че е необходимо преразглеждане на Директива 2009/50/ЕО на Съвета¹, за да се осигури възможност Съюзът да привлича по-ефективно таланти и така да се спомогне за преодоляване както на демографските предизвикателства, пред които е изправен Съюзът, така и на недостига на работна сила и умения в ключови сектори от икономиката на Съюза. Призивът за преразглеждане на посочената директива е повторен в съобщението на Комисията от 23 септември 2020 г. относно Нов пакт за миграцията и убежището, в което се посочва, че реформата на синята карта на ЕС „трябва да донесе реална добавена стойност от ЕС за привличането на умения чрез ефективен и гъвкав инструмент на равнището на ЕС“.

¹ Директива 2009/50/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост (ОВ L 155, 18.6.2009 г., стр. 17).

- (4) В своята резолюция от 12 април 2016 г.¹ Европейският парламент призова за амбициозно и целенасочено преразглеждане на Директива 2009/50/ЕО, включително по отношение на приложното ѝ поле.

¹ ОВ С 58, 15.2.2018 г., стр. 9.

- (5) Трябва да се предприемат мерки за преодоляване на предизвикателствата, установени в съобщението на Комисията от 22 май 2014 г. относно прилагането на Директива 2009/50/ЕО. Съюзът следва да се стреми към създаване на по-привлекателна и ефективна общоевропейска схема за привличане на висококвалифицирани работници от трети държави. Подходът на Съюза за привличане на такива висококвалифицирани работници следва да се хармонизира допълнително и синята карта на ЕС следва да се превърне в основния инструмент в това отношение, включващ по-бързи процедури, по-гъвкави и приобщаващи критерии за прием и по-широки права, включително улеснена мобилност в рамките на ЕС. Тъй като това предполага значителни промени в Директива 2009/50/ЕО, тази директива следва да бъде отменена и заменена с нова директива.
- (6) Следва да бъде създадена ясна и прозрачна общоевропейска система за прием, с която да се привличат и задържат висококвалифицирани работници от трети държави и да се насърчава мобилността на тези работници. Настоящата директива следва да се прилага независимо дали първоначалната цел на пребиваване на гражданин на трета държава е висококвалифицирана трудова заетост или е друга цел, която впоследствие се променя на целта за висококвалифицирана трудова заетост. Необходимо е да се вземат предвид приоритетите на държавите членки, нуждите на техните пазари на труда и капацитета им за прием. Настоящата директива не следва да засяга компетентността на държавите членки да издават национални разрешения за пребиваване, различни от сините карти на ЕС, за целите на висококвалифицирана трудова заетост. Освен това настоящата директива следва да не засяга възможността притежател на синя карта на ЕС да се ползва с допълнителните права и обезщетенията, предвидени в националното право, които са съвместими с настоящата директива.

- (7) Държавите членки следва да гарантират равнопоставеност на сините карти на ЕС и националните разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост по отношение на процесуалните права и правата на равно третиране, процедурите и достъпа до информация. По-специално държавите членки следва да гарантират, че равнището на процесуалните гаранции и права, предоставяни на притежателите на синя карта на ЕС и членовете на техните семейства, не е по-ниско от равнището на процесуалните гаранции и права, предоставяни на притежателите на национални разрешения за пребиваване. Държавите членки следва също така да гарантират, че заявителите за синя карта на ЕС не са в по-неблагоприятно положение от заявителите за национални разрешения за пребиваване, когато става дума за процедурите за признаване за работодателите, както и че от тях не се изисква да плащат по-високи такси за обработването на техните заявления. И накрая, държавите членки следва да осъществяват същото равнище на информационни, промоционални и рекламни дейности във връзка със синята карта на ЕС, като за националните разрешения за пребиваване, например по отношение на информацията на националните уебсайтове за законната миграция, информационните кампании и програмите за обучение, провеждани за компетентните миграционни органи.
- (8) С цел укрепване и популяризиране на схемата за синя карта на ЕС и привличане на висококвалифицирани работници от трети държави, държавите членки се насърчават да засилят рекламните дейности и информационните кампании относно синята карта на ЕС, включително, когато е целесъобразно, дейностите и кампаниите, насочени към трети държави.

- (9) При прилагането на настоящата директива държавите членки трябва да не допускат дискриминация въз основа на пол, раса, цвят на кожата, етнически или социален произход, генетични характеристики, език, религия или убеждения, политически или други убеждения, принадлежност към национално малцинство, имотно състояние, рождение увреждане, възраст или сексуална ориентация, както се изисква по-специално от директиви 2000/43/ЕО¹ и 2000/78/ЕО² на Съвета. За да бъде ефективен принципът на недискриминация, притежателите на синя карта на ЕС следва да могат да търсят правна защита и да подават жалби съгласно предвиденото в националното право, ако са изправени пред някакъв вид дискриминация, включително на пазара на труда.
- (10) Като се има предвид доклада на Евростат от 21 февруари 2020 г., озаглавен „Трудните за запълване свободни работни места за ИКТ специалисти – растящо предизвикателство“ и заключенията му относно широкоразпространения недостиг на висококвалифицирани работници в сектора на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) на пазарите на труда в държавите членки, високата степен на професионални умения следва да се счита за равностойна на придобито висше образование за целите на кандидатстването за синя карта на ЕС, когато става дума за две по-високи позиции: ръководители в областта на осигуряването на информационни и комуникационни технологии (ISCO-08, класификация 133) и специалисти по информационни и комуникационни технологии (ISCO-08, класификация 25). Като се има предвид, че завършването на бакалавърска степен отнема най-малко три години, съответният период на изискван професионален опит следва да бъде три години. Продължителността на този период е оправдана и предвид бързия темп на технологично развитие в сектора на ИКТ и променящите се нужди на работодателите.

¹ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

² Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).

- (11) Държавите членки се насърчават да улеснят оценяването и валидирането на висока степен на професионални умения за целите на синята карта на ЕС.
- (12) Предвижда се списъкът на професиите, съдържащ се в приложение към настоящата директива, да може да бъде изменян, по-специално след оценки, извършвани от Комисията с цел да се определи дали това да бъде направено, въз основа, наред с други източници, на информацията, предоставена от държавите членки относно нуждите на техните пазари на труда, с цел признаване на професионалния опит съгласно настоящата директива в други области на дейност. Комисията следва да извършва такива оценки на всеки две години.
- (13) За професиите, които не са изброени в приложението, следва да бъде възможно държавите членки да приемат заявления за синя карта на ЕС въз основа на доказателства за висока степен на професионални умения, удостоверени посредством най-малко пет години професионален опит на равнище, сравнимо с това на придобито висше образование, и който е от значение за професията или сектора, посочени в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа.

- (14) Понятието за висококвалифицирана трудова заетост означава, че заетото лице не само има високо равнище на компетентност, доказана с висока професионална квалификация, но също и че се смята, че работата, която ще се извършва, по своята същност изисква подобна компетентност. Въпреки че на съвременния пазар на труда невинаги задължително се изисква пряка връзка между квалификацията и длъжността, задачите и задълженията, свързани с трудовия договор за висококвалифицирана трудова заетост, следва да бъдат толкова специализирани и сложни, че изискваното ниво на компетентност за изпълнение на тези задължения обикновено се свързва със завършването на образователни програми и произтичащите от тях квалификации на степени 6, 7 и 8 по Международната стандартна класификация на образованието (ISCED) от 2011 г. или, когато е уместно, на приблизително равностойните степени 6, 7 и 8 по Европейската квалификационна рамка (ЕКР) в съответствие с правото на съответната държава членка или за определени професии – със сравнима висока степен на професионални умения.
- (15) В съответствие с член 79, параграф 5 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) настоящата директива не следва да засяга правото на държавите членки да определят капацитета за прием на граждани на трети държави, идващи на тяхна територия от трети държави с цел да търсят работа. Въз основа на това държавите членки следва да могат да определят дадено заявление за синя карта на ЕС за недопустимо или да го отхвърлят.

- (16) Лицата, на които е предоставена международна закрила по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹, разполагат с широк набор от права, включително достъп до пазара на труда в държавата членка, която им е предоставила международна закрила. За да имат по-добри възможности на пазара на труда в целия Съюз, висококвалифицираните лица, на които е предоставена международна закрила, следва да имат право да кандидатстват за синя карта на ЕС в държави членки, различни от тази, която им е предоставила международна закрила. В тези други държави членки спрямо тях следва да се прилагат същите правила като за всички други граждани на трети държави, които попадат в приложното поле на настоящата директива, като настоящата директива следва да не оказва въздействие върху техния статут в държавата членка, която им е предоставила международна закрила. Лицата, на които е предоставена международна закрила, имат също така право да кандидатстват за синя карта на ЕС в държавата членка, която им е предоставила международна закрила. В такива случаи, от съображения за правна яснота и съгласуваност разпоредбите на настоящата директива относно равното третиране и събирането на семейството не следва да се прилагат. Посочените права следва да продължат да се уреждат от достиженията на правото в областта на убежището и, когато е приложимо, от Директива 2003/86/ЕО на Съвета².
- (17) Прехвърлянето на отговорността за лицата, на които е предоставена международна закрила, попада извън приложното поле на настоящата директива. Статутът на закрила и правата, свързани с международна закрила, не следва да се прехвърлят на друга държава членка въз основа на издаването на синя карта на ЕС.

¹ Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 9).

² Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12).

- (18) С цел да се улеснят независимата мобилност в рамките на ЕС и служебните дейности на висококвалифицираните граждани на трети държави, които имат право на свободно движение, посочените граждани на трети държави следва да разполагат с достъп до синята карта на ЕС в съответствие със същите правила като всеки друг гражданин на трета държава, който попада в приложното поле на настоящата директива. Това право се отнася до лица, които се ползват с права на свободно движение, основаващи се на семейни връзки с гражданин на Съюза, в съответствие с приложимото законодателство и следва да се прилага независимо дали гражданинът на Съюза е упражнил основното право да се придвижва и да пребивава свободно съгласно член 21 от ДФЕС и независимо дали съответният гражданин на трета държава първо е бил притежател на синя карта на ЕС или лице, което има право на свободно движение. Следователно такива притежатели на синя карта на ЕС следва да имат право на участие във висококвалифицирана трудова заетост, право да извършват служебни пътувания и да пребивават в различни държави членки, независимо от това дали гражданинът на трета държава придружава съответния гражданин на Съюза. Правата, които такива граждани на трети държави придобиват като притежатели на синя карта на ЕС, следва да не засягат правата, с които могат да се ползват съгласно Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹. От съображения за правна яснота и съгласуваност, по отношение на събирането на семейството и равното третиране предимство следва да имат правилата на Директива 2004/38/ЕО. Всички разпоредби в настоящата директива, които се отнасят за лицата, които имат право на свободно движение, следва да се прилагат и за гражданите на трети държави, които имат права на свободно движение, равностойни на тези на гражданите на Съюза, по силата на споразумения между Съюза и държавите членки, от една страна, и трети държави, от друга страна, или по силата на споразумения между Съюза и трети държави.

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО, 68/360/ЕИО, 72/194/ЕИО, 73/148/ЕИО, 75/34/ЕИО, 75/35/ЕИО, 90/364/ЕИО, 90/365/ЕИО и 93/96/ЕИО (ОВ L 158, 30.4.2004 г., стр. 77).

- (19) Настоящата директива не следва да се прилага спрямо граждани на трети държави, които кандидатстват за пребиваване в държава членка като научни работници с цел осъществяване на научноизследователски проекти, тъй като те попадат в приложното поле на Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета¹, с която бе въведена специална процедура за приемане на граждани на трети държави с цел провеждане на научни изследвания. При все това, законно пребиваващите граждани на трети държави, допуснати съгласно Директива (ЕС) 2016/801, следва да имат право да кандидатстват за синя карта на ЕС съгласно настоящата директива. Законно пребиваващите притежатели на синя карта на ЕС следва също да имат право да кандидатстват за пребиваване като научни работници съгласно Директива (ЕС) 2016/801. За да се гарантира такава възможност, Директива (ЕС) 2016/801 следва да бъде съответно изменена.
- (20) Въпреки че настоящата директива не се прилага за граждани на трети държави, които кандидатстват за приемане в Съюза като лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер съгласно Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета², лицата, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер, които пребивават законно в Съюза, следва да имат право да кандидатстват за синя карта на ЕС съгласно настоящата директива за цели, различни от посочените в Директива 2014/66/ЕС.

¹ Директива (ЕС) 2016/801 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави с цел провеждане на научно изследване, следване, стаж, доброволческа дейност, програми за ученически обмен или образователни проекти и работа по програми „au pair“ (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 21).

² Директива 2014/66/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави в рамките на вътрешнокорпоративен трансфер (ОВ L 157, 27.5.2014 г., стр. 1).

- (21) Необходимо е да се предвиди гъвкава и отговаряща на търсенето, ясна и балансирана система за прием основана на обективни критерии, например заявителят да има трудов договор или обвързващо предложение за работа с продължителност най-малко шест месеца, спазване на приложимото право, на колективни трудови договори или национални практики в съответните сектори на заетост, праг на заплатите, който може да се адаптира от държавите членки към ситуацията на техния пазар на труда, както и заявителят да има висока професионална квалификация или, когато е уместно, висока степен на професионални умения.
- (22) Настоящата директива следва да не засяга националните процедури за признаване на дипломи. С оглед да се оцени дали съответният гражданин на трета държава имависше образование или равностойна на него квалификация, следва да се направи препратка към степени 6, 7 и 8 на ISCED от 2011 г. или, когато е уместно, към приблизително равностойните степени 6, 7 и 8 на ЕКР, в съответствие със законодателството на съответната държава членка.
- (23) Държавите членки се насърчават да улеснят признаването на документи, удостоверяващи съответната висока професионална квалификация на съответния гражданин на трета държава, а що се отнася до лицата, на които е предоставена международна закрила, които може да не разполагат с необходимите документи — да установят процедури за извършване на подходяща оценка и за валидиране на придобитото от тях висше образование или, когато е приложимо, на високата степен на професионални умения.

- (24) С цел да се гарантира достатъчно ниво на хармонизация на условията за прием в целия Съюз, следва да бъдат определени долен и горен коефициент за прага на заплатите. Долната и горната граница за определяне на националния праг на заплатите следва да се определят чрез умножаване на долния и горния коефициент по средната брутна годишна заплата в съответната държава членка. След консултация със социалните партньори в съответствие с националните практики следва да се избере праг на заплатите в рамките между долната и горната граница. Този праг на заплатите следва да определя минималната заплата, която притежателят на синя карта на ЕС трябва да получава. Следователно, за да получат синя карта на ЕС, заявителите следва да получават заплата, която е равна или по-голяма от прага на заплатите, избран от съответната държава членка.
- (25) Държавите членки следва да могат да предвиждат по-нисък праг на заплатите за конкретни професии, когато съответната държава членка смята, че съществува специфичен недостиг на налични работници и когато тези професии са част от основна група 1 или 2 от ISCO. Във всеки случай такъв праг на заплатите не следва да бъде по-нисък от умножената по 1,0 средна брутна годишна заплата в съответната държава членка.
- (26) В съответствие с приоритетите на Новата европейска програма за умения, определени в съобщението на Комисията от 10 юни 2016 г., насочени по-специално към подобряване на съответствието между търсените и предлаганите умения и към справяне с недостига на умения, държавите членки се насърчават, когато е целесъобразно, след консултиране със социалните партньори, да съставят списъци на секторите на заетост, които са изправени пред недостиг на висококвалифицирани работници.

- (27) Държавите членки следва да могат да предвиждат по-нисък праг на заплатите в полза на граждани на трети държави в рамките на определен срок след тяхното дипломиране. Този срок следва да се прилага всеки път, когато гражданинът на трета държава придобие образователна степен, която съответства на целите на настоящата директива, т.е. степен 6, 7 или 8 от ISCED от 2011 г. или, когато е уместно, степен 6, 7 или 8 от ЕКР, в съответствие с правото на съответната държава членка. Този срок следва да се прилага винаги когато гражданин на трета държава кандидатства за първоначална или подновена синя карта на ЕС в тригодишен срок от датата на придобиване на съответната квалификация, а също и когато гражданинът на трета държава кандидатства за подновяване на синя карта на ЕС в срок от 24 месеца от издаването на първоначалната синя карта на ЕС. След изтичането на тези гратисни срокове, които могат да текат успоредно, може с основание да се очаква, че младите специалисти са натрупали достатъчно професионален опит, за да отговарят на условията за прилагане на нормалния праг на заплатите. Във всеки случай такъв по-нисък праг на заплатите не следва да бъде по-нисък от умножената по 1,0 средна брутна годишна заплата в съответната държава членка.

- (28) Следва да се определят условията на влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицираната трудова заетост, включително критериите за допустимост, свързани с прага на заплатите. Целта на зададения от държавите членки праг на заплатите не следва да бъде да се определят заплатите, поради което не следва да се отклонява от правилата или практиките на равнище държава членка или от колективните трудови договори, както и не следва да се използва за каквото и да било хармонизиране в тази област. Заплатата на притежателя на синя карта на ЕС не следва да бъде по-ниска от приложимия праг на заплатите, но може да бъде по-висока съгласно договореното между работодателя и гражданина на трета държава в съответствие с пазарните условия, трудовото законодателство, колективните трудови договори и практиките в съответната държава членка. С настоящата директива следва да се зачита изцяло компетентността на държавите членки, особено по отношение на заетостта, труда и социалните въпроси.
- (29) Държавите членки следва да могат да изискват от гражданина на трета държава да посочи адреса си към момента на подаване на заявлението. В случай че гражданинът на трета държава все още не знае своя бъдещ адрес, държавите членки следва да приемат временен адрес, който би могъл да бъде адресът на работодателя.

- (30) Срокът на валидност на синята карта на ЕС следва да бъде най-малко 24 месеца. Когато обаче продължителността на трудовия договор е по-кратка, синята карта на ЕС следва да се издава най-малко за срока на трудовия договор плюс три месеца, но за максимален срок от 24 месеца. Ако гражданинът на трета държава притежава документ за пътуване, чийто срок на валидност е по-кратък от 24 месеца или по-кратък от продължителността на трудовия договор, синята карта на ЕС следва да бъде издадена най-малко за срока на валидност на документа за пътуване. Гражданите на трети държави следва да имат право да подновяват своите документи за пътуване, докато притежават синя карта на ЕС.
- (31) Държавите членки следва да отхвърлят заявленията за синя карта на ЕС и следва да имат право да отнемат или отказват да подновят сини карти на ЕС, когато е налице заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве. Заплаха за общественото здраве следва да се разбира съгласно определението на този термин в член 2, точка 21 от Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета¹. Отхвърлянето на заявление по съображения, свързани с обществения ред или обществената сигурност, следва да се основава на конкретното поведение на съответното лице в съответствие с принципа на пропорционалност. Заболяване или увреждане, възникнало след приемането на гражданина на трета държава на територията на първата държава членка, не следва да представлява единственото основание за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС или за отказ за издаване на синя карта на ЕС във втора държава членка. Освен това държавите членки следва да имат възможност да не отнемат или да не отказват да подновят синя карта на ЕС, когато задължението за представяне на валиден трудов договор или за достигане на приложимия праг на заплатите временно не е изпълнено поради заболяване, увреждане или родителски отпуск.

¹ Регламент (ЕС) 2016/399 на Европейския парламент и на Съвета от 9 март 2016 г. относно Кодекс на Съюза за режима на движение на лица през границите (Кодекс на шенгенските граници) (ОВ L 77, 23.3.2016 г., стр. 1).

- (32) Държавите членки следва да могат да отнемат или да отказват да подновят синя карта на ЕС, когато притежателят на синя карта на ЕС не е изпълнил условията за мобилност съгласно настоящата директива, включително ако е злоупотребил с правата на мобилност, например когато не е спазил позволения срок за извършването на дадена служебна дейност, не е подал във втора държава членка заявление за дългосрочна мобилност в определения за целта срок, или е кандидатствал за синя карта на ЕС във втора държава членка и е започнал работа по-рано от разрешеното, въпреки че е било ясно, че условията за мобилност не са изпълнени и заявлението ще бъде отхвърлено.
- (33) Всяко решение за отхвърляне на заявление за синя карта на ЕС или за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС следва да отчита конкретните обстоятелства по случая и да бъде пропорционално. По-специално, когато основанието за отхвърляне, отнемане или отказ за подновяване е свързано с поведението на работодателя, наличието на дребно нарушение от страна на работодателя в никакъв случай не следва да представлява единственото основание за отхвърляне на заявление за синя карта на ЕС или за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС.
- (34) Решението за отхвърляне на заявление за синя карта на ЕС не засяга правото на съответния гражданин на трета държава да подаде друго заявление. Подаването на такова ново заявление не позволява на съответния гражданин на трета държава да остане на територията на съответната държава членка, освен когато това е предвидено в националното право.

- (35) След като бъдат изпълнени всички условия за прием, държавата членка следва да издаде синя карта на ЕС в рамките на определен срок. Ако държавата членка издава разрешения за пребиваване само на своята територия и всички предвидени в настоящата директива условия, свързани с приема, са изпълнени, държавата членка следва да предостави на въпросния гражданин на трета държава изискваната виза. Следва да се гарантира, че компетентните органи си сътрудничат ефективно за тази цел. Ако държавата членка не издава визи, тя следва да издаде на съответния гражданин на трета държава равностойно разрешение, позволяващо влизане.
- (36) Правилата относно сроковете за разглеждане на заявления за синя карта на ЕС следва да гарантират бързо издаване на разрешения във всички случаи. Срокът за разглеждане на заявлението за синя карта на ЕС следва да не включва времето, необходимо за признаване на професионалната квалификация, когато е приложимо, или времето, необходимо за издаване на виза, ако се изисква такава. В случай че срокът на валидност на синята карта на ЕС изтече по време на процедурата за подновяване, гражданинът на трета държава следва да има право да пребивава, работи и да се ползва от правата, предвидени в настоящата директива, на територията на държавата членка, издала синята карта на ЕС, докато компетентните органи вземат решение по заявлението, но въпросният гражданин на трета държава следва да няма правото да се премести във втора държава членка.

- (37) Когато държава членка е установила, че заявлението за синя карта на ЕС или за мобилност в рамките на ЕС трябва да бъде подадено от работодателя, тази държава членка не следва да ограничава процесуалните гаранции, с които се ползва съответният гражданин на трета държава по време на процедурата за кандидатстване, нито правата, с които се ползва притежателят на синя карта на ЕС по време на периода на заетост или процедурата за подновяване на синя карта на ЕС.
- (38) Форматът на синята карта на ЕС следва да отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) № 1030/2002¹ на Съвета, като по този начин държавите членки могат да се позоват на информацията относно условията, при които съответното лице има право да работи. Държавите членки следва да могат да предоставят допълнителна информация на хартиен носител или да съхраняват такава информация в електронна форма в съответствие с член 4 от посочения регламент и буква а), точка 16 от приложението към посочения регламент, за да предоставят по-точна информация за съответната трудова дейност. Предоставянето на такава допълнителна информация следва да бъде незадължително за държавите членки и да не съставлява допълнително изискване, което да застраши единното разрешение и единната процедура за кандидатстване.
- (39) Съответната държава членка следва да гарантира, че заявителите имат право да обжалват пред съд или трибунал всяко решение, с което се отхвърля заявление за синя карта на ЕС, или всяко решение да не се подновява или да се отнеме синя карта на ЕС. Това не следва да засяга възможността за определяне на административен орган, който да извършва предварителен административен контрол на тези решения.

¹ Регламент (ЕО) № 1030/2002 на Съвета от 13 юни 2002 г. относно единния формат на разрешенията за пребиваване за гражданите на трети страни (ОВ L 157, 15.6.2002 г., стр. 1).

- (40) Тъй като целта на настоящата директива е да се преодолее недостигът на работна ръка и умения в ключови сектори на пазарите на труда, всяка държава членка следва да може да проверява дали дадено свободно работно място, което заявителят за синя карта на ЕС възнамерява да попълни, би могло вместо това да бъде попълнено с работна ръка от съответната държава членка или от Съюза, или от граждани на трети държави, които вече пребивават законно в съответната държава членка и които вече участват в нейния пазар на труда по силата на правото на Съюза или националното право, или от дългосрочно пребиваващи в ЕС лица, които желаят да се преместят в тази държава членка с цел висококвалифицирана трудова заетост в съответствие с глава III от Директива 2003/109/ЕО на Съвета¹. В случай че държава членка реши да използва тази възможност, тя следва да съобщи това по ясен, достъпен и прозрачен начин на кандидатите и работодателите, включително чрез електронни медии. Тези проверки не следва да бъдат част от процедурата за подновяване на синята карта на ЕС. В случай на дългосрочна мобилност, държавата членка следва да може да взема под внимание положението на пазара на труда само ако е въвела проверки и за заявители от трети държави.

¹ Директива 2003/109/ЕО на Съвета от 25 ноември 2003 г. относно статута на дългосрочно пребиваващи граждани от трети страни (ОВ L 16, 23.1.2004 г., стр. 44).

- (41) При прилагането на настоящата директива държавите членки следва да се въздържат от активно набиране на персонал в развиващите се страни в сектори, в които има недостиг на персонал. В ключови сектори, например в сектора на здравеопазването, следва да се разработят политики и принципи за етично набиране на персонал, които да се прилагат към работодателите в публичния и частния сектор. Това е в съответствие с ангажимента на Съюза съгласно Световния кодекс на Световната здравна организация от 2010 г. по отношение на практиките при международно назначаване на здравни работници, както и със заключенията на Съвета и държавите членки от 14 май 2007 г. относно Европейската програма за действие за справяне с критичния недостиг на здравни работници в развиващите се страни (2007—2013 г.), и по отношение на сектора на образованието. Целесъобразно е тези принципи и политики да бъдат утвърдени посредством разработването и прилагането на механизми, насоки и други инструменти за улесняване, по целесъобразност, на кръговата и временната миграция, както и посредством други мерки, които ще сведат до минимум отрицателното и ще увеличат до максимум положителното въздействие от имиграцията на висококвалифицирани лица, върху развиващите се страни, за да може „изтичането на мозъци“ да се превърне в „привличане на мозъци“.

- (42) Държавите членки следва да имат възможност да прилагат опростена процедура за работодателите. Тази процедура следва да позволи на признатите работодатели да се възползват от по-опростените процедури и условия за прием съгласно настоящата директива. Държавите членки следва обаче да предвидят достатъчно гаранции срещу злоупотреби. В съответствие с принципа на пропорционалност тези гаранции трябва да вземат предвид сериозността и характера на нарушението. Ако по време на подновяването на синя карта на ЕС, работодателят вече не е признат работодател, при подновяване на синята карта на ЕС следва да се прилагат общите условия за прием, освен ако съответният гражданин на трета държава не бъде нает от друг признат работодател.
- (43) За да се гарантира, че критериите за прием продължават да са изпълнени, държавите членки следва да имат право да изискват през първите 12 месеца на законна заетост като притежател на синя карта на ЕС всяка смяна на работодателя или други значими промени да бъдат съобщавани на компетентните органи и компетентните органи да извършват проверка на положението на пазара на труда. След този 12-месечен период държавите членки следва да могат да изискват от притежателя на синя карта на ЕС само да съобщава на компетентните органи за смяна на работодателя или за промяна, засягаща изпълнението на критериите за прием, посочени в настоящата директива, включително, когато е необходимо, новия трудов договор. Не следва да се извършва проверка на положението на пазара на труда. Оценката, извършвана от държавите членки, следва да се ограничава до елементите, които са се променили.

- (44) С цел да се стимулира иновативното предприемачество, държавите членки следва да могат да предоставят на гражданите на трети държави, приети съгласно настоящата директива, възможност да извършват дейност като самостоятелно заети лица паралелно с дейността им съгласно настоящата директива, без това да засяга правото им на пребиваване като притежатели на синя карта на ЕС. Това следва да не засяга постоянното задължение да бъдат изпълнени условията за прием съгласно настоящата директива, поради което притежателят на синя карта на ЕС следва да продължи да има висококвалифицирана трудова заетост.. Държавите членки следва да могат да определят в националното си право условията за извършване на дейност като самостоятелно заети лица. Държавите членки следва да могат също така да ограничават обхвата на разрешената дейност като самостоятелно заети лица. Държавите членки следва да предоставят на притежателите на синя карта на ЕС достъп до дейности на самостоятелно заети лица при условия, не по-малко благоприятни от предвидените в съществуващите национални схеми. Доходите от самостоятелна заетост не следва да се отчитат, когато се преценява дали е спазено изискването за прага на заплатите като необходимо условие за правото на притежаване на синя карта на ЕС.
- (45) За да се увеличи приносът на притежателя на синя карта на ЕС посредством неговата висока професионална квалификация, държавите членки следва също така да могат да предвиждат в националното си право разпоредби, позволяващи на притежателите на синя карта на ЕС да се занимават с друга професионална дейности, която допълва основната им дейност като притежатели на синя карта на ЕС. Доходите от такава професионална дейност не следва да се отчитат, когато се преценява дали е спазено изискването за прага на заплатите като необходимо условие за правото на притежаване на синя карта на ЕС.

- (46) Притежателите на синя карта на ЕС следва да бъдат равно третираны в контекста на клоновете на социалната сигурност, посочени в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета¹. С настоящата директива не се хармонизира законодателството на държавите членки в областта на социалната сигурност. Тя се ограничава до прилагането на принципа на равно третиране в областта на социалната сигурност спрямо гражданите на трети държави, попадащи в приложното ѝ поле.
- (47) При мобилност между държавите членки се прилага Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета². Настоящата директива не следва да предоставя повече права на мобилните притежатели на синя карта на ЕС от вече предвидените в съществуващото право на Съюза в областта на социалната сигурност по отношение на граждани на трети държави, които имат трансгранични интереси в държавите членки.
- (48) Професионалните квалификации, придобити от гражданин на трета държава в друга държава членка, следва да бъдат признати по същия начин, както се признават за граждани на Съюза. Квалификациите, придобити в трета държава, следва да се вземат предвид в съответствие с Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета³. Настоящата директива следва да не засяга условията, предвидени в националното право за упражняване на регламентирани професии. Тя следва да не възпрепятства държавите членки да запазват национални ограничения за достъпа до заетост, което предполага поне спорадично участие в упражняването на публична власт и отговорност за защита на общия интерес на държавата, както и да запазват национални правила относно дейностите, запазени за граждани на съответната държава членка, граждани на Съюза или граждани на друга държава в Европейското

¹ Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социално осигуряване (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

² Регламент (ЕС) № 1231/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за разширяване обхвата на Регламент (ЕО) № 883/2004 и на Регламент (ЕО) № 987/2009 по отношение на гражданите на трети държави, които все още не са обхванати от тези регламенти единствено на основание тяхното гражданство (ОВ L 344, 29.12.2010 г., стр. 1).

³ Директива 2005/36/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 7 септември 2005 г. относно признаването на професионалните квалификации (ОВ L 255, 30.9.2005 г., стр. 22).

икономическо пространство (наричани по-нататък „граждани на ЕИП“), включително в случай на мобилност към други държави членки, когато тези забрани или правила са съществували към момента на влизане в сила на настоящата директива.

- (49) Правата, които лице, на което е предоставена международна закрила, придобива като притежател на синя карта на ЕС, следва да не засягат правата, с които това лице се ползва съгласно Директива 2011/95/ЕС и Конвенцията за статута на бежанците от 28 юли 1951 г., както е изменена с Нюйоркския протокол от 31 януари 1967 г. (наричана по-нататък „Женевската конвенция“) в държавата членка, която е предоставила международната закрила. За да се избегнат противоречащи си правила, в тази държава членка следва да не се прилагат разпоредбите на настоящата директива относно равното третиране и събирането на семейството. Лицата, на които е предоставена международна закрила в една държава членка и са притежатели на синя карта на ЕС в друга държава членка, следва да се ползват със същите права като тези на всеки друг притежател на синя карта на ЕС в последната държава членка, включително право на равно третиране като гражданите на държавата членка на пребиваване, както и права за събиране на семейството. Статутът на лице, на което е предоставена международна закрила, не зависи от това дали лицето е и притежател на синя карта на ЕС и от валидността на тази синя карта на ЕС.
- (50) Благоприятните условия за събиране на семейството и за достъп до работа за съпрузите следва да бъдат основен елемент на настоящата директива с цел по-успешно привличане на висококвалифицирани работници от трети държави. За постигането на тази цел следва да се предвидят специални дерогации от Директива 2003/86/ЕО, която се прилага в първата и във втората държава членка на пребиваване. Държавите членки следва да могат да ограничават обхвата на дейностите като самостоятелно заето лице, в които могат да участват съпрузите, при същите условия, които се прилагат за притежателите на синя карта на ЕС. Не следва да се прилагат условията, свързани с интеграция или периоди на изчакване, преди да се позволи събиране на семейството, тъй като висококвалифицираните работници и техните семейства вероятно разполагат с благоприятна отправна точка по отношение на интеграцията в приемащата ги общност. С цел да се улесни бързото влизане на висококвалифицирани работници, разрешенията за пребиваване на членовете на

техните семейства следва да се издават едновременно със синята карта на ЕС, когато са изпълнени съответните условия и заявленията са подадени едновременно.

- (51) С цел да се привлечат висококвалифицирани работници от трети държави и да се насърчи техният продължителен престой в Съюза, като същевременно се даде възможност за мобилност в рамките на Съюза, както и за кръгова миграция, следва да се предвидят дерогации от Директива 2003/109/ЕО. На притежателите на синя карта на ЕС, които са се възползвали от възможността да се местят от една държава членка в друга, следва да се предостави по-лесен достъп до статут на дългосрочно пребиваващи в ЕС в дадена държава членка, по-специално като им се позволи да натрупват периоди на пребиваване в различни държави членки, при условие че могат да докажат броя години законно и непрекъснато пребиваване, изисквани съгласно член 4, параграф 1 от Директива 2003/109/ЕО, като притежатели на синя карта на ЕС, на национално разрешение за висококвалифицирана трудова заетост, на разрешение за студент или научен работник в съответствие с Директива (ЕС) 2016/801 или като лице, на което е предоставена международна закрила. Те следва да докажат и две години законно и непрекъснато пребиваване като притежател на синя карта на ЕС непосредствено преди подаването на съответното заявление на територията на държавата членка, в която се подава заявлението за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в дадена държава членка. Както е предвидено в Директива 2003/109/ЕО, само половината от периодите на пребиваване с учебна цел е позволено да бъдат взети предвид при изчисляването на петте години законно и непрекъснато пребиваване в държавите членки, в които периодите на пребиваване с учебна цел се вземат предвид при изчисляването на непрекъснатото пребиваване.

- (52) За да се насърчи мобилността на висококвалифицираните работници от трети държави между Съюза и техните държави на произход, следва да се предвидят дерогации от Директива 2003/109/ЕО, за да се разрешат по-дълги периоди на отсъствие от предвидените в нея, след като висококвалифицираните работници от трети държави са придобили статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в дадена държава членка.
- (53) Професионалната и географската мобилност на висококвалифицираните работници от трети държави следва да бъде призната като важен фактор за подобряване на ефикасността на пазара на труда в Съюза, за преодоляване на недостига на умения и за неутрализиране на регионалните несъответствия. Мобилността в рамките на Съюза следва да се улесни.
- (54) Настоящата директива се прилага, без да се засягат разпоредбите на директиви 96/71/ЕО¹ и 2014/67/ЕС² на Европейския парламент и на Съвета.
- (55) Съществуващата правна несигурност във връзка със служебните пътувания на висококвалифицирани работници от трети държави следва да се преодолее, като се въведе определение на понятието „служебно пътуване“ и се състави списък с дейности, които във всички случаи следва да се считат за служебни дейности във всички държави членки. Тези дейности трябва да бъдат пряко свързани с интересите на работодателя в първата държава членка и следва да имат отношение към задълженията на притежателя на синя карта на ЕС за целите на трудовата заетост, за която е предоставена синята карта на ЕС. Вторите държави членки не следва да имат право да изискват от притежателите на синя карта на ЕС, извършващи служебна дейност, да разполагат с виза, разрешение за работа или друго разрешение освен синята карта на ЕС. Когато синята карта на ЕС е издадена от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, притежателят ѝ следва да

¹ Директива 96/71/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 1996 г. относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги (ОВ L 18, 21.1.1997 г., стр. 1).

² Директива 2014/67/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 15 май 2014 г. за осигуряване на изпълнението на Директива 96/71/ЕО относно командироването на работници в рамките на предоставянето на услуги и за изменение на Регламент (ЕС) № 1024/2012 относно административно сътрудничество посредством Информационната система за вътрешния пазар („Регламент за ИСВП“) (ОВ L 159, 28.5.2014 г., стр. 11).

има право на влизане и престой в една или няколко втори държави членки с цел служебна дейност за срок до 90 дни в рамките на период от 180 дни.

- (56) Притежателите на синя карта на ЕС следва да имат право да се преместят във втора държава членка при опростени условия, когато възнамеряват да кандидатстват за нова синя карта на ЕС въз основа на съществуващ трудов договор или обвързващо предложение за работа. Вторите държави членки следва да нямат право да изискват от притежателите на синя карта на ЕС друго разрешение освен синята карта на ЕС, издадена от първата държава членка. Непосредствено след като притежател на синя карта на ЕС подаде във втора държава членка пълно заявление за нова синя карта на ЕС в рамките на срока, предвиден в настоящата директива, следва да бъде възможно посочената държава членка да разреши на този притежател на синя карта на ЕС да започне работа. Притежателите на синя карта на ЕС следва да имат право да започнат работа най-късно 30 дни след подаването на заявлението за нова синя карта на ЕС. Мобилността следва да съответства на търсенето, поради което винаги следва да се изисква трудов договор във втората държава членка, следва да бъдат изпълнени всички условия, предвидени в приложимото право определени в колективни трудови договори или установени в практиките в съответните сектори на заетост, и заплатата следва да е съобразена с прага, определен от втората държава членка в съответствие с настоящата директива.
- (57) Когато притежателите на синя карта на ЕС възнамеряват да кандидатстват за синя карта на ЕС във втора държава членка, за да упражняват регламентирана професия, техните професионални квалификации следва да бъдат признати по същия начин като тези на гражданите на Съюза, упражняващи правото на свободно движение, в съответствие с Директива 2005/36/ЕО, останалото приложимо право на Съюза и националното право.
- (58) Макар в настоящата директива да са предвидени някои специални правила относно влизането и престоя във втора държава членка с цел служебна дейност и относно преместването във втора държава членка с цел пребиваване и работа в нея чрез синя карта на ЕС на нейна територия, се прилагат всички други правила относно движението на лица през границите, определени в съответните разпоредби на достиженията на правото от Шенген.

- (59) Когато синята карта на ЕС е издадена от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, и в някоя от предвидените в настоящата директива ситуации във връзка с мобилността притежателят на синята карта на ЕС пресече външна граница по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/399 и влезе на територията на втора държава членка, втората държава членка следва да има право да поиска доказателства, че притежателят на синя карта на ЕС влиза на нейна територия с цел извършване на служебна дейност или за да пребивава и работи в нея със синя карта на ЕС въз основа на трудов договор или обвързващо предложение за работа. В случай на мобилност с цел извършване на служебна дейност тази втора държава членка следва да може да поиска доказателства за служебната цел на престоя, като например покани, входни билети или документи, в които се описват служебните дейности на съответното дружество и длъжността на притежателя на синята карта на ЕС в това дружество.
- (60) Когато притежателят на синя карта на ЕС се премести във втора държава членка, за да кандидатства за синя карта на ЕС, и се придружава от членове на своето семейство, тази държава членка следва да може да поиска от членовете на семейството да представят разрешенията си за пребиваване, издадени в първата държава членка. Наред с това в случай на пресичане на външна граница по смисъла на Регламент (ЕС) 2016/399 държавите членки, които прилагат изцяло достиженията на правото от Шенген, следва да правят справка в Шенгенската информационна система и да отказват влизането или да възразяват срещу мобилността на лица, за които са постъпили сигнали в тази система с цел отказ за влизане или престой, съгласно посоченото в Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета¹.

¹ Регламент (ЕО) № 1987/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенска информационна система от второ поколение (ШИС II) (ОВ L 381, 28.12.2006 г., стр. 4).

- (61) Когато притежател на синя карта на ЕС се придвижва към втора държава членка въз основа на синя карта на ЕС, издадена от първата държава членка, и втората държава членка отхвърля заявлението му за нова синя карта на ЕС, настоящата директива следва да позволи на втората държава членка да поиска от него да напусне нейната територия. Когато притежателят на синя карта на ЕС все още има валидна синя карта на ЕС, издадена от първата държава членка, втората държава членка следва да може да изиска от него да се върне в първата държава членка в съответствие с Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹. Когато синята карта на ЕС, издадена от първата държава членка, бъде отнета или срокът ѝ на валидност изтече по време на разглеждането на заявлението, следва да бъде възможно втората държава членка да реши да върне притежателя на синя карта на ЕС в трета държава в съответствие с Директива 2008/115/ЕО или да поиска от първата държава членка да позволи повторно влизане на притежателя на синя карта на ЕС на нейна територия без ненужни формалности или забавяне. Във втория случай първата държава членка следва да издаде на притежателя на синя карта на ЕС документ, който позволява повторно влизане на нейна територия.
- (62) За целите на пребиваването на лица, на които е предоставена международна закрила, е необходимо да се гарантира, че когато такива лица се преместят в държава членка, различна от държавата членка, която им е предоставила международната закрила, първата държава членка се уведомява за предоставената международна закрила на съответните лица, така че да може да изпълни задълженията си във връзка с принципа на забрана за връщане.

¹ Директива 2008/115/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни (ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 98).

- (63) Когато държава членка възнамерява да експулсира лице, което е получило синя карта на ЕС в тази държава членка и на което е предоставена международна закрила в друга държава членка, това лице следва да се ползва със закрила срещу връщане в съответствие с Директива 2011/95/ЕС и член 33 от Женевската конвенция.
- (64) Когато експулсирането на лице, на което е предоставена международна закрила, от територията на държава членка е разрешено съгласно Директива 2011/95/ЕС, държавата членка би трябвало да гарантира, че е получена цялата информация от съответните източници, включително, когато е целесъобразно, от държавата членка, която е предоставила международната закрила, и че информацията е оценена задълбочено с цел да се гарантира, че решението за експулсиране на това лице е съобразено с член 4 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“).
- (65) Следва да се предвидят специални разпоредби за докладване, за да се наблюдава прилагането на настоящата директива с цел откриване и евентуално противодействие на възможните последици, които може да има във връзка с „изтичането на мозъци“ в развиващите се страни, както и за избягване на „разхищаването на мозъци“.

- (66) Доколкото целите на настоящата директива, а именно въвеждането на специална процедура за прием, както и приемането на условия за влизане и пребиваване, приложими за граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и за членовете на техните семейства, и създаването на права във връзка с това, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, особено когато става въпрос за гарантиране на тяхната мобилност между държавите членки и предлагане на ясен и единен набор от критерии за прием в държавите членки, с цел да се използва по-добре привлекателността на Съюза като цяло, а поради нейния обхват и последици могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.
- (67) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати от Хартата, в съответствие с член 6 от ДЕС.

- (68) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи от 28 септември 2011 г. държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на такива документи е обосновано.
- (69) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (70) В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.
- (71) Поради това Директива 2009/50/ЕО следва да бъде отменена,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват:

- а) условията за влизане и пребиваване за повече от три месеца на територията на държавите членки, както и правата на гражданите на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и на членовете на техните семейства;
- б) условията за влизане и пребиваване и правата на гражданите на трети държави и на членовете на техните семейства, посочени в буква а), в държави членки, различни от държавата членка, която първа е издала синя карта на ЕС.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива:

- 1) „гражданин на трета държава“ означава всяко лице, което не е гражданин на Съюза по смисъла на член 20, параграф 1 от ДФЕС;
- 2) „висококвалифицирана трудова заетост“ означава наемане на работа на лице, което:
 - а) в съответната държава членка е защитено като работник или служител по силата на националното трудово право или в съответствие с националната практика, независимо от правоотношението, за целите на упражняване на действителна и ефективна трудова дейност за чужда сметка или под чуждо ръководство;
 - б) получава заплащане за този свой труд; и
 - в) притежава изискваната висока професионална квалификация;

- 3) „синя карта на ЕС“ означава разрешение за пребиваване с обозначението „синя карта на ЕС“, което дава право на притежателя си да пребивава и да работи на територията на държава членка съгласно условията на настоящата директива;
- 4) „първа държава членка“ означава държавата членка, която първа предоставя синя карта на ЕС на гражданин на трета държава;
- 5) „втора държава членка“ означава всяка държава членка, в която притежателят на синя карта на ЕС възнамерява да упражнява или упражнява правото на мобилност по смисъла на настоящата директива и която е различна от първата държава членка;
- 6) „членове на семейството“ означава граждани на трета държава, които са членове на семейството, както са посочени в член 4, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО;
- 7) „висока професионална квалификация“ означава квалификация, която е удостоверена с доказателство за придобито висше образование или за висока степен на професионални умения;
- 8) „придобито висше образование“ означава диплома, свидетелство или друго удостоверение за формална квалификация, издадено от компетентен орган, удостоверяващи успешното завършване на висше образование или на програма за равностойно на него образование след завършено средно образование, а именно набор от курсове, осигурени от образователна институция, призната като висше учебно заведение или заведение за равностойно образование след завършено средно образование от държавата, в която се намира, като обучението, необходимо за придобиването на тази квалификация, е с продължителност не по-малка от три години и отговаря най-малко на степен 6 по ISCED от 2011 г. или, когато е уместно, на степен 6 по ЕКР, в съответствие с националното право;

- 9) „висока степен на професионални умения“ означава:
- а) когато се отнася за професиите от списъка, съдържащ се в приложение I, знания, умения и компетентности, които са удостоверени чрез професионален опит на ниво, сравнимо с придобитото висше образование, и които имат отношение към професията или сектора, посочени в трудовия договор или обвързващото предложение за работа, и които са придобити в определения в приложение I период за всяка съответна професия;
 - б) когато се отнася за други професии, само когато това е предвидено в националното право или с национални процедури, знания, умения и компетентности, които са удостоверени чрез поне пет години професионален опит на равнище, сравнимо с придобитото висше образование, и които имат отношение към професията или сектора, посочени в трудовия договор или обвързващото предложение за работа;
- 10) „професионален опит“ означава действителното и законно упражняване на съответната професия;
- 11) „регламентирана професия“ означава регламентирана професия съгласно определението в член 3, параграф 1, буква а) от Директива 2005/36/ЕО;
- 12) „нерегламентирана професия“ означава професия, която не е регулирана;

- 13) „служебна дейност“ означава временна дейност, пряко свързана със стопанските интереси на работодателя и с професионалните задължения на притежателя на синя карта на ЕС въз основа на трудовия договор в първата държава членка, включително участие във вътрешни или външни бизнес срещи, участие в конференции или семинари, водене на преговори по бизнес сделки, извършване на продажби или маркетингови дейности, проучване на бизнес възможности или участие в и преминаване на обучение;
- 14) „международна закрила“ означава международна закрила по смисъла на член 2, буква а) от Директива 2011/95/ЕС.

Член 3

Приложно поле

1. Настоящата директива се прилага по отношение на граждани на трети държави, които кандидатстват за приемане или са приети на територията на държава членка за целите на висококвалифицирана трудова заетост съгласно настоящата директива.

2. Настоящата директива не се прилага по отношение на граждани на трети държави:

- а) които са подали молба за международна закрила и очакват решение по своя статут или се ползват с временна закрила в съответствие с Директива 2001/55/ЕО¹ на Съвета в дадена държава членка;
- б) които са подали молба за закрила в съответствие с националното право, международните задължения или практиката на дадена държава членка и очакват решение по своя статут или които се ползват със закрила в съответствие с националното право, международните задължения или практиката на дадена държава членка;
- в) които кандидатстват за пребиваване в държава членка в качеството на научни работници по смисъла на Директива (ЕС) 2016/801 с цел провеждане на научноизследователски проект;

¹ Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 г. относно минималните стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масово навлизане на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите членки в полагането на усилия за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием (ОВ L 212, 7.8.2001 г., стр. 12).

- г) които имат в дадена държава членка статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в съответствие с Директива 2003/109/ЕО и упражняват своето право да пребивават в друга държава членка с цел извършване на икономическа дейност в качеството си на заето или самостоятелно заето лице;
- д) които влизат в държава членка по силата на ангажменти, съдържащи се в международно споразумение, което улеснява влизането и временния престой на някои категории физически лица, свързани с търговия и инвестиции, с изключение на граждани на трети държави, които са приети на територията на държава членка в качеството на лица, преместени при вътрешнокорпоративен трансфер в съответствие с Директива 2014/66/ЕС;
- е) чието експулсиране е било временно преустановено поради фактически или правни основания;
- ж) които попадат в приложното поле на Директива 96/71/ЕО, за периода на командироването им на територията на съответната държава членка; или
- з) които по силата на споразумения между Съюза и държавите членки, от една страна, и трети държави, от друга страна, се ползват в качеството на граждани на тези трети държави с права на свободно движение, равностойни на тези на гражданите на Съюза.

3. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да издават разрешения за пребиваване, различни от синя карта на ЕС, за целите на висококвалифицирана трудова заетост. Такива разрешения за пребиваване не предоставят право на пребиваване в други държави членки, както е предвидено в настоящата директива.

Член 4

По-благоприятни разпоредби

1. Настоящата директива се прилага, без да се засягат по-благоприятните разпоредби на:
- а) правото на Съюза, включително двустранни или многостранни споразумения, сключени между Съюза или Съюза и държавите членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга страна; и
 - б) двустранните или многостранните споразумения, сключени между една или повече държави членки и една или повече трети държави.
2. Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да приемат или да запазят по-благоприятни разпоредби по отношение на член 8, параграф 5, член 11, член 15, параграф 4, членове 16 и 17 и член 18, параграф 4.

ГЛАВА II

КРИТЕРИИ ЗА ПРИЕМ, ОТКАЗ И ОТНЕМАНЕ

Член 5

Критерии за прием

1. Във връзка с приема на гражданин на трета държава съгласно настоящата директива заявителят за синя карта на ЕС:
 - а) представя валиден трудов договор или, съгласно предвиденото в националното право, обвързващо предложение за работа за висококвалифицирана трудова заетост за срок не по-малко от шест месеца в съответната държава членка;
 - б) за нерегламентирани професии – представя документи, удостоверяващи съответната висока професионална квалификация във връзка с работата, която ще се извършва;
 - в) за регламентирани професии – представя документи, удостоверяващи, че са изпълнени условията на националното право за упражняване от граждани на Съюза на регламентираната професия, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, в съответствие с предвиденото в националното право;
 - г) представя валиден документ за пътуване съгласно предвиденото в националното право и, ако се изисква, заявление за виза, валидна виза или, когато е приложимо, валидно разрешение за пребиваване или валидна виза за дългосрочно пребиваване;
 - д) представя доказателство, че има или, ако това се предвижда в националното право, че е кандидатствало за здравна застраховка, покриваща всички рискове, срещу които гражданите на съответната държава членка обичайно са застраховани, за периодите, през които такова застрахователно покритие или съответните права на обезщетение не се предоставят във връзка със или вследствие на трудовия договор.

2. Държавите членки изискват изпълнение на условията, предвидени в приложимото право, определени в колективни трудови договори или установени в практиките за висококвалифицирана трудова заетост в съответните сектори на заетост.

3. В допълнение към изискванията, посочени в параграфи 1 и 2, размерът на brutната годишна заплата, определен въз основа на месечната или годишната заплата, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, е не по-нисък от прага на заплатите, определен и публикуван за тази цел от съответната държава членка.

Прагът на заплатите, посочен в първата алинея, се определя от съответната държава членка след консултации със социалните партньори в съответствие с националните практики. Той е най-малко 1,0 пъти и не повече от 1,6 пъти по-висок от средната brutна годишна заплата в съответната държава членка.

4. Чрез дерогация от параграф 3 за целите на заетостта в професии, в които има особена необходимост от работници, които са граждани на трети държави и които попадат в основните групи 1 и 2 от класификацията ISCO, всяка държава членка може да прилага по-нисък праг на заплатите, който е не по-малко от 80 % от прага на заплатите, определен от същата държава членка в съответствие с параграф 3, при условие че по-ниският праг на заплатите е не по-нисък от 1,0 пъти средната brutна годишна заплата в тази държава членка.

5. Чрез дерогация от параграф 3 по отношение на граждани на трети държави, които са придобили висше образование не повече от три години преди подаването на заявление за синя карта на ЕС, всяка държава членка може да прилага по-нисък праг на заплатите, който е не по-малко от 80 % от прага на заплатите, определен от същата държава членка в съответствие с параграф 3, при условие че по-ниският праг на заплатите е не по-нисък от 1,0 пъти средната brutна годишна заплата в съответната държава членка.

При подновяване на синята карта на ЕС, издадена през този тригодишен период, прагът на заплатите, посочен в първа алинея, продължава да се прилага, ако:

- а) не е изминал първоначалният период от три години; или
- б) от издаването на първата синя карта на ЕС не са изминали 24 месеца.

6. Когато заявление за издаване на синя карта на ЕС се отнася до гражданин на трета държава, който притежава национално разрешение за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, издадено от същата държава членка, тази държава членка:

- а) не изисква от заявителя да представи документите, посочени в параграф 1, буква б) или в), ако съответната висока професионална квалификация вече е била проверена в контекста на заявлението за национално разрешение за пребиваване;
- б) не изисква от заявителя да представи доказателствата, предвидени в параграф 1, буква д) от настоящия член, освен ако заявлението е подадено в контекста на смяна на работата в който случай се прилага съответно член 15; и
- в) не прилага член 7, параграф 2, буква а), освен ако заявлението е подадено в контекста на смяна на работата, в който случай се прилага съответно член 15.

7. Държавите членки могат да изискват от съответния гражданин на трета държава да посочи адреса си на тяхната територия.

Когато правото на държава членка изисква при подаването на заявлението да бъде посочен адрес и съответният гражданин на трета държава все още не знае своя бъдещ адрес, държавите членки приемат временен адрес. В такъв случай гражданинът на трета държава посочва своя постоянен адрес най-късно при издаването на синята карта на ЕС съгласно член 9.

Член 6
Капацитет за прием

Настоящата директива не засяга правото на държавите членки да определят капацитета за прием на граждани на трети държави в съответствие с член 79, параграф 5 от ДФЕС.

Член 7
Основания за отхвърляне на заявление за синя карта на ЕС

1. Държавата членка отхвърля заявлението за издаване на синя карта на ЕС, когато:
 - а) не е спазен член 5;
 - б) представените документи са придобити чрез измама, са неистински или са преправени;
 - в) се счита, че съответният гражданин на трета държава представлява заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве; или
 - г) предприятието на работодателя е създадено или извършва дейност с основната цел да улеснява влизането на граждани на трети държави.
2. Държавата членка може да отхвърли заявление за издаване на синя карта на ЕС:
 - а) когато компетентните органи на държавата членка, след направена проверка на положението на пазара на труда, например когато е налице високо равнище на безработица, установят, че въпросното свободно работно място може да бъде попълнено с работна сила от съответната държава членка или от Съюза, от граждани на трети държави, пребиваващи законно в дадената държава членка и които вече участват в нейния пазар на труда по силата на правото на Съюза или националното право, или от дългосрочно пребиваващи в ЕС лица, които желаят да се преместят в тази държава членка с цел висококвалифицирана трудова заетост в съответствие с глава III от Директива 2003/109/ЕО;

- б) когато работодателят не е изпълнил своите законови задължения, свързани със социалната сигурност, данъчното облагане, трудовите права или условията на труд;
 - в) когато предприятието на работодателя е в производство по ликвидация или е прекратено с ликвидация съгласно националното законодателство относно несъстоятелността или не осъществява икономическа дейност;
 - г) когато работодателят е бил санкциониран за наемане на работа на незаконно пребиваващи граждани на трети държави в съответствие с член 9 от Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета¹ или за недеклариран труд или незаконно наемане на работа според националното право; или
 - д) за да се гарантира етично набиране на работници за професии, страдащи от недостиг на квалифицирани работници в държавите на произход, включително въз основа на споразумение, съдържащо списък с професии за тази цел, което е сключено между Съюза и държавите членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга страна, или между държавите членки, от една страна, и една или повече трети държави, от друга страна.
3. Без да се засяга параграф 1, при всяко решение за отхвърляне на заявление се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, като се спазва принципът на пропорционалност.

Член 8

Основания за отнемане или за отказ за подновяване на синя карта на ЕС

1. Държавата членка отнема или отказва подновяването на синя карта на ЕС, когато:
- а) синята карта на ЕС или представените документи са били придобити чрез измама, са били неистински или преправени;

¹ Директива 2009/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за предвиждане на минимални стандарти за санкциите и мерките срещу работодатели на незаконно пребиваващи граждани на трета държава (ОВ L 168, 30.6.2009 г., стр. 24).

- б) съответният гражданин на трета държава вече няма валиден трудов договор за висококвалифицирана трудова заетост;
- в) съответният гражданин на трета държава вече не притежава квалификациите, посочени в член 5, параграф 1, буква б) или в); или
- г) заплатата на съответния гражданин на трета държава вече не отговаря на прага на заплатите, определен в съответствие с член 5, параграфи 3, 4 или 5, според случая.

2. Държавата членка може да отнеме или да откаже да поднови синя карта на ЕС:

- а) по съображения, свързани с обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве;
- б) по целесъобразност, когато работодателят не е изпълнил своите законови задължения, свързани със социалната сигурност, данъчното облагане, трудовите права или условията на труд;
- в) когато притежателят на синя карта на ЕС не разполага с достатъчно средства, за да се издържа и, когато е приложимо, да издържа членовете на семейството си, без да прибегва до системата за социално подпомагане на съответната държава членка;
- г) когато притежателят на синя карта на ЕС пребивава в съответната държава членка с цел, различна от тази, за която е получил разрешение за пребиваване;

- д) когато вече не са изпълнени условията, предвидени в приложимото право, определени в колективни трудови договори или установени в практиките за висококвалифицирана трудова заетост в съответните сектори на заетост;
- е) когато притежателят на синя карта на ЕС не е спазил съответните процедури, предвидени в член 15, параграф 2, буква а) или в член 15, параграф 3 или 4;
- ж) когато притежателят на синя карта на ЕС вече не разполага с валиден документ за пътуване, при условие че преди отнемането на синята карта на ЕС съответната държава членка е определила на този притежател на синя карта на ЕС разумен срок да получи и представи валиден документ за пътуване; или
- з) когато притежателят на синя карта на ЕС не изпълнява условията за мобилност съгласно глава V.

За целите на първа алинея, буква в) държавата членка преценява дали средствата са достатъчни като отчита естеството и регулярността им, и може да взема под внимание размера на минималните национални заплати, минималния доход или минималните пенсии, както и броя на членовете на семейството на притежателя на синя карта на ЕС. При тази оценка се взема предвид приносът на членовете на семейството към дохода на домакинството.

3. Чрез дерогация от параграф 2, първа алинея, буква е) от настоящия член неизвършването на уведомяването, изисквано съгласно член 15, параграф 2, буква а) или член 15, параграф 3 или 4, не се смята за достатъчно основание за отнемане или отказ за подновяване на синя карта на ЕС, ако притежателят на синята карта на ЕС докаже, че уведомяването не е достигнало до компетентните органи по независещи от него причини.
4. Чрез дерогация от параграф 1, букви б) и г) държавата членка може да реши да не оттегля или да не отказва да поднови синя карта на ЕС, когато притежателят на синя карта на ЕС временно, но във всички случаи не повече от 12 месеца, не отговаря на критериите за прием, определени в член 5, параграф 1, буква а), член 5, параграф 3 или, когато е приложимо, член 5, параграф 4 или 5, в резултат на заболяване, увреждане или родителски отпуск.

5. Чрез дерогация от параграф 1, букви б) и г) и параграф 2, първа алинея, буква в) синята карта на ЕС не се отнема и подновяването ѝ не може да бъде отказано в случай на безработица на притежателя на синя карта на ЕС, освен когато:
- а) притежателят на синя карта на ЕС е натрупал период на безработица над три месеца и е притежавал синя карта на ЕС в продължение на по-малко от две години; или
 - б) притежателят на синя карта на ЕС е натрупал период на безработица над шест месеца и е притежавал синя карта на ЕС в продължение на поне две години.
- Държавите членки може да разрешават да се натрупват по-дълги периоди на безработица, преди да отнемат или да не подновят синята карта на ЕС.
6. Когато държава членка възнамерява да отнеме или да не поднови синя карта на ЕС в съответствие с параграф 2, първа алинея, буква б) или д), компетентният орган уведомява предварително притежателя на синя карта на ЕС и му дава разумен срок от най-малко три месеца за търсене на нова работа, при спазване на условията, посочени в член 15, параграфи 1, 2 и 3. Срокът за търсене на работа е поне шест месеца, когато притежателят на синя карта на ЕС е бил нает преди това в продължение на поне две години.
7. Без да се засяга параграф 1, при всяко решение за отнемане на синя карта на ЕС или за отказ тя да бъде подновена се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, като се спазва принципът на пропорционалност.

ГЛАВА III

СИНЯ КАРТА НА ЕС И ПРОЦЕДУРА

Член 9

Синя карта на ЕС

1. Когато гражданин на трета държава изпълнява критериите, определени в член 5, и не се прилагат основания за отказ съгласно член 7, на гражданина се издава синя карта на ЕС.

Ако държавата членка издава разрешения за пребиваване само на своята територия и гражданинът на трета държава изпълнява всички условия за прием, определени в настоящата директива, съответната държава членка му издава необходимата виза, за да получи синя карта на ЕС.

2. Държавите членки определят стандартен срок на валидност на синята карта на ЕС, който е поне 24 месеца. Ако трудовият договор на притежателя на синя карта на ЕС е за по-кратък срок, синята карта на ЕС е валидна най-малко за срока на трудовия договор плюс три месеца, но не по-дълго от стандартния срок, посочен в първото изречение. Ако обаче срокът на валидност на документа за пътуване на притежателя на синя карта на ЕС е по-кратък от срока на валидност на синята карта на ЕС, който би се прилагал съгласно първото или второто изречение, синята карта на ЕС е валидна най-малко за срока на валидност на документа за пътуване.

3. Синята карта на ЕС се издава от компетентните органи на съответната държава членка, като се използва единният формат, установен в Регламент (ЕО) № 1030/2002. В съответствие с буква а), точка 12 от приложението към посочения регламент държавите членки може да отбелязват в синята карта на ЕС условията за достъп до пазара на труда, предвидени в член 15, параграф 1 от настоящата директива. Държавите членки отбелязват „Синя карта на ЕС“ в пространството, запазено за обозначаване на „Категория на разрешението“ в разрешението за пребиваване.

Държавите членки могат да предоставят допълнителна информация, свързана с трудовото правоотношение на притежателя на синя карта на ЕС, на хартиен носител или да съхраняват такива данни в електронна форма, в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1030/2002 и буква а), точка 16 от приложението към същия регламент.

4. Когато държава членка издава синя карта на ЕС на гражданин на трета държава, на когото е предоставила международна закрила, тя вписва следната забележка в полето „Забележки“ на синята карта на ЕС на този гражданин на трета държава: „Международна закрила, предоставена от [името на държавата членка] на [дата]“. Когато тази държава членка оттегли международната закрила, предоставена на притежателя на синя карта на ЕС, тя издава по целесъобразност нова синя карта на ЕС без тази забележка.
5. Когато синята карта на ЕС се издава от държава членка на гражданин на трета държава, на когото е предоставена международна закрила в друга държава членка, държавата членка, издаваща синята карта на ЕС, вписва следната забележка в полето „Забележки“ на синята карта на ЕС, издавана на този гражданин на трета държава: „Международна закрила, предоставена от [името на държавата членка] на [дата]“.

Преди да впише тази забележка, съответната държава членка уведомява държавата членка, която ще бъде посочена в забележката, че възнамерява да издаде синя карта на ЕС, и отправя искане към тази държава членка да потвърди дали притежателят на синята карта на ЕС все още се ползва с международна закрила. Държавата членка, която ще бъде посочена в забележката, отговаря на това искане за информация не по-късно от един месец след получаването му. Когато предоставената международна закрила е оттеглена с окончателно решение, държавата членка, издаваща синята карта на ЕС, не вписва такава забележка.

Когато съгласно съответните международни инструменти или националното право отговорността за международната закрила на притежателя на синя карта на ЕС е прехвърлена на държавата членка, след като е издала синя карта на ЕС в съответствие с първата алинея, тази държава членка изменя забележката по съответния начин в тримесечен срок от прехвърлянето на отговорността.

6. Когато синя карта на ЕС се издава от държава членка въз основа на висока степен на професионални умения за професии, които не са включени в списъка в приложение I, държавата членка, издаваща синята карта на ЕС, вписва следната забележка в полето „Забележки“ в синята карта на ЕС: „[Професия, която не е посочена в списъка, съдържащ се в приложение I]“.
7. По време на срока на валидност синята карта на ЕС предоставя на притежателя си:
 - а) право на влизане, повторно влизане и престой на територията на държавата членка, издала синята карта на ЕС; и
 - б) правата, които са предоставени по силата на настоящата директива.

Член 10

Заявления за прием

1. Държавите членки определят дали заявленията за издаване на синя карта на ЕС трябва да се подават от гражданина на трета държава или от работодателя. Като алтернатива държавите членки могат да допуснат заявлението да се подава от който и да било от двамата.
2. Заявлението за синя карта на ЕС се разглежда и проучва, когато съответният гражданин на трета държава пребивава извън територията на държавата членка, в която иска да бъде приет, или когато вече пребивава на територията на съответната държава членка като притежател на валидно разрешение за пребиваване или дългосрочна виза.

3. Чрез дерогация от параграф 2 държава членка може да приеме в съответствие с националното си право заявление за синя карта на ЕС, подадено от гражданин на трета държава, който не притежава валидно разрешение за пребиваване или дългосрочна виза, но се намира законно на нейна територия.

Член 11

Процесуални гаранции

1. Компетентните органи на съответната държава членка вземат решение по заявлението за синя карта на ЕС и уведомяват заявителя писмено в съответствие с процедурите за уведомяване, предвидени в правото на тази държава членка. Решението се приема и съобщава възможно най-бързо, но не по-късно от 90 дни след датата на която е било подадено пълното заявление.

Когато работодателят е бил признат в съответствие с член 13, решението по заявлението за синя карта на ЕС се приема и за него се изпраща уведомление във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 30 дни след датата, на която е било подадено пълното заявление.

2. Когато представените документи или предоставената информация в подкрепа на заявлението са неподходящи или непълни, компетентните органи уведомяват заявителя за изискваните допълнителни документи или информация и определят разумен срок за представянето или предоставянето им. Срокът, посочен в параграф 1, спира да тече, докато органите получат изискваните допълнителни документи или информация. Ако изискваните допълнителни документи или информация не бъдат представени в определения срок, заявлението може да бъде отхвърлено.

3. Всяко решение за отхвърляне на заявление за издаване на синя карта на ЕС, за отнемане на синя карта на ЕС или за отказ за подновяване на синя карта на ЕС се съобщава писмено на съответния гражданин на трета държава и, когато е приложимо, на неговия работодател в съответствие с процедурите за уведомяване, предвидени в съответното национално право. В уведомлението се посочват причините за решението и компетентният орган, пред който то може да бъде обжалвано, както и крайният срок за обжалване. Държавите членки предоставят ефективни средства за правна защита в съответствие с националното право.
4. Заявителят има право да подаде заявление за подновяване на синята си карта на ЕС преди изтичане на срока ѝ на валидност. Държавите членки могат да определят срок от не повече от 90 дни преди изтичането на срока на валидност на синята карта на ЕС за подаването на заявление за подновяване.
5. Когато срокът на валидност на синята карта на ЕС изтече докато трае процедурата за подновяване, държавите членки позволяват на гражданина на трета държава да остане на тяхната територия в качеството на притежател на синя карта на ЕС, докато компетентните органи вземат решение по заявлението за подновяване.
6. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те предоставят на притежателите на синя карта на ЕС същите процесуални гаранции като предвидените в националните им схеми, ако процесуалните гаранции по такива национални схеми са по-благоприятни от предвидените в параграфи 1—5.

Член 12

Такси

Държавите членки могат да изискват заплащането на такси за обработването на заявления в съответствие с настоящата директива. Размерът на таксите, които държава членка налага за обработването на заявленията, не може да е непропорционален или прекомерен.

Ако държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те не изискват от заявителите за синя карта на ЕС да плащат по-високи такси от таксите, налагани на заявителите за национални разрешения.

Член 13

Признати работодатели

1. Държавите членки могат да предвидят процедури за признаване на работодатели в съответствие със своето национално право или административни практики с цел прилагане на опростена процедура за издаване на синя карта на ЕС.

Когато държава членка предвиди такива процедури за признаване, тя предоставя на съответните работодатели ясна и прозрачна информация, наред с другото, относно условията и критериите за признаване, срока на валидност на признаването и последиците от неспазване на условията за признаване, включително евентуално отнемане или отказ за подновяване на статута на признат работодател, както и приложимите санкции.

Процедурите за признаване не водят до непропорционална или прекомерна административна тежест или разходи за работодателите, и по-специално за малките и средните предприятия.

2. Опростените процедури включват обработването на заявления в съответствие с член 11, параграф 1, втора алинея. Заявителите се освобождават от изискването да представят или предоставят едно или повече от доказателствата, посочени в член 5, параграф 1, буква б) или д) или в член 5, параграф 7.
3. Държавите членки могат да откажат да признаят работодател съгласно параграф 1, когато на същия е била наложена санкция за:
- а) наемане на работа на незаконно пребиваващи граждани на трети държави в съответствие с Директива 2009/52/ЕО;
 - б) недеклариран труд или незаконно наемане на работа съгласно националното право; или
 - в) неизпълнение на законовите му задължения, свързани със социалната сигурност, данъчното облагане, трудовите права или условията на труд.
- При всяко решение за отказ за признаване на работодател се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, включително времето, изтекло от налагането на санкцията, и се спазва принципът на пропорционалност.
4. Държавите членки могат да откажат да подновят статута на признат работодател или могат да вземат решение за отнемане на този статут, ако работодателят не изпълнява своите задължения съгласно настоящата директива или когато статутът е придобит чрез измама.
5. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост и са въвели процедури за признаване на работодатели, улесняващи издаването на такива разрешения за пребиваване, те прилагат същите процедури за признаване и за заявленията за синя карта на ЕС, когато процедурите за признаване при издаването на такива разрешения са по-благоприятни от предвидените в параграфи 1—4.

Член 14

Санкции срещу работодатели

1. Държавите членки предвиждат санкции за работодателите, които не са изпълнили задълженията си съгласно настоящата директива. Тези санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.
2. Държавите членки предвиждат мерки за предотвратяване на евентуални злоупотреби при прилагането на настоящата директива. Тези мерки включват наблюдение, оценка и когато е подходящо — проверки, в съответствие с националното право или административната практика.

ГЛАВА IV

ПРАВА

Член 15

Достъп до пазара на труда

1. Притежателите на синя карта на ЕС имат достъп до висококвалифицирана трудова заетост в съответната държава членка съгласно условията, предвидени в настоящия член.
2. През първите 12 месеца на законна заетост на съответното лице като притежател на синя карта на ЕС държавата членка може:
 - а) да изисква нейните компетентни органи да бъдат уведомявани в съответствие с процедурите, предвидени в националното право, за всяка смяна на работодателя или за промяна, която може да засегне изпълнението на критериите за прием посочени в член 5; и
 - б) да изисква за всяка смяна на работодателя да се извършва проверка на положението на пазара на труда, при условие че държавата членка извършва проверката в съответствие с член 7, параграф 2, буква а).

Правото на притежателя на синя карта на ЕС да промени трудовата си заетост може да бъде временно преустановено за максимален срок от 30 дни, докато съответната държава членка проверява дали са изпълнени критериите за прием предвидени в член 5, и дали съответното свободно работно място не може да бъде попълнено с лицата, изброени в член 7, параграф 2, буква а). Съответната държава членка може да се противопостави на промяната на заетостта в рамките на тези 30 дни.

3. След изтичане на 12-месечния период, посочен в параграф 2, държавите членки може да поставят само изискване за уведомяване в съответствие с процедурите, определени в националното право, при смяна на работодателя или при промяна, засягаща изпълнението на критериите за прием, предвидени в член 5. Това изискване не спира упражняването на правото на притежателя на синя карта на ЕС да приеме и да извършва съответната нова трудова дейност.
4. По време на период на безработица притежателят на синя карта на ЕС има право да търси и да приеме работа в съответствие с настоящия член. Притежателят на синя карта на ЕС уведомява компетентните органи на държавата членка на пребиваване за началото на периода на безработица и, по целесъобразност, за края на периода на безработица съгласно съответните национални процедури.
5. Без да се засягат критериите за прием, определени в член 5, държавите членки може да позволят на притежателите на синя карта на ЕС да извършват дейност като самостоятелно заети лица паралелно с висококвалифицираната трудова заетост, в съответствие с условията, предвидени в националното право. Това не засяга компетентността на държавите членки да ограничават обхвата на разрешената дейност като самостоятелно заети лица.

Всяка дейност като самостоятелно заето лице може да има единствено допълнителен характер спрямо основната трудова заетост на съответното лице в качеството му на притежател на синя карта на ЕС.

6. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те гарантират на притежателите на синя карта на ЕС достъп до дейности на самостоятелно заети лица при не по-малко благоприятни условия от предвидените в съответната национална схема.
7. Без да се засягат критериите за прием, определени в член 5, държавите членки могат да позволят на притежателите на синя карта на ЕС да извършват професионална дейност, различна от основната им дейност в качеството им на притежатели на синя карта на ЕС, в съответствие с условията, предвидени в националното право.
8. Чрез дерогация от параграф 1 всяка държава членка може да запази ограничения на достъпа до трудова дейност в съответствие със съществуващото национално право или право на Съюза, при условие че тази трудова дейност предполага поне понякога участие в упражняването на публична власт и отговорност за гарантиране на общия интерес на държавата или тази трудова дейност може да се упражнява само от граждани на съответната държава членка, граждани на Съюза или граждани на ЕИП.
9. Настоящият член не засяга принципа на предпочитане на граждани на Съюза, ако е приложим съгласно съответните актове за присъединяване.

Член 16
Равно третиране

1. Притежателите на синя карта на ЕС се третират наравно с гражданите на държавата членка, издаваща синята карта на ЕС, по отношение на:
- а) условията за заетост, включително минималната възраст за наемане на работа, и условията на труд, включително заплащането и уволняването, работното време, отпуските и празничните дни, както и изискванията за здравословни и безопасни условия на труд;
 - б) свободата на сдружаване, принадлежност към и членство в организация, представляваща работници или работодатели, или във всяка друга организация, чиито членове упражняват определена професия, включително правата и привилегиите, които тези организации предоставят, без да се засягат националните разпоредби относно обществения ред и обществената сигурност;
 - в) образованието и професионалното обучение;
 - г) признаването на дипломи, удостоверения и други професионални квалификации в съответствие с приложимите национални процедури;
 - д) клоновете на социалната сигурност, посочени в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004; и
 - е) достъпа до стоки и услуги и предлагането на стоки и услуги за обществеността, включително процедури за жилищно настаняване, както и до услуги по предоставяне на информация и консултиране от службите по заетостта.

2. Във връзка с параграф 1, буква в) държавата членка може да ограничи равното третиране по отношение на стипендиите и заемите за обучение и издръжка или други стипендии и заеми, свързани със средното и висшето образование и с професионалното обучение. За достъпа до университетско образование и до образование след завършено средно образование може да бъдат предвиждани специални условия в съответствие с националното право.

Що се отнася до параграф 1, буква е), държавата членка може да ограничи равното третиране по отношение на процедурите за жилищно настаняване. Това не засяга свободата на договаряне в съответствие с правото на Съюза и националното право.

3. Притежателите на синя карта на ЕС, които се преместват в трета държава, или преживелите ги лица, които пребивават в трета държава и чиито права произтичат от притежател на синя карта на ЕС, получават законоустановени пенсии за старост, инвалидност и смърт въз основа на предишната заетост на притежателя на синя карта на ЕС, които са придобити в съответствие със законодателството, посочено в член 3 от Регламент (ЕО) № 883/2004, при същите условия и в същия размер като гражданите на съответните държави членки, когато тези граждани се преместват в трета държава.
4. Правото на равно третиране, предвидено в параграф 1, не засяга правото на държавата членка да отнеме или да откаже да поднови синята карта на ЕС в съответствие с член 8.
5. Настоящият член не се прилага по отношение на притежатели на синя карта на ЕС, които имат право на свободно движение в съответната държава членка съгласно правото на Съюза.

6. Настоящият член се прилага по отношение на притежатели на синя карта на ЕС, на които е предоставена международна закрила, само когато те пребивават в държава членка, различна от държавата членка, която им е предоставила международна закрила.
7. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те предоставят на притежателите на синя карта на ЕС същите права на равно третиране като тези, предоставени на притежателите на национални разрешения за пребиваване, ако тези права на равно третиране са по-благоприятни от предвидените в настоящия член.

Член 17

Членове на семейството

1. Директива 2003/86/ЕО се прилага при спазване на дерогациите, посочени в настоящия член.
2. Чрез дерогация от член 3, параграф 1 и член 8 от Директива 2003/86/ЕО събирането на семейството не може да зависи от това притежателят на синя карта на ЕС да може с основание да очаква да получи право на постоянно пребиваване, да притежава разрешение за пребиваване със срок на валидност една година или повече или да има минимален срок на пребиваване.
3. Чрез дерогация от член 4, параграф 1, трета алинея и член 7, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/86/ЕО посочените в тях условия и мерки за интегриране могат да се прилагат, но само след като съответните лица получат право на събиране на семейството.

4. Чрез дерогация от член 5, параграф 4, първа алинея от Директива 2003/86/ЕО, когато са изпълнени условията за събиране на семейството и пълните заявления са подадени едновременно, решенията по заявленията на членовете на семейството се вземат и съобщават едновременно с решението по заявлението за синя карта на ЕС. Когато членовете на семейството се присъединяват към притежателя на синя карта на ЕС, след като тя му е била издадена, и условията за събиране на семейството са изпълнени, решението се взема и съобщава във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 90 дни след датата на подаване на пълното заявление. Член 11, параграфи 2 и 3 от настоящата директива се прилага съответно.
5. Чрез дерогация от член 13, параграфи 2 и 3 от Директива 2003/86/ЕО срокът на валидност на разрешенията за пребиваване на членовете на семейството е същият като този на синята карта на ЕС, доколкото срокът на валидност на техните документи за пътуване позволява това.
6. Чрез дерогация от член 14, параграф 2 от Директива 2003/86/ЕО държавите членки не прилагат никакви срокове по отношение на достъпа на членовете на семейството до пазара на труда. Чрез дерогация от член 14, параграф 1, буква б) от посочената директива и без да се засягат ограниченията, предвидени в член 15, параграф 8 от настоящата директива, членовете на семейството имат достъп до всякаква трудова заетост и до дейност като самостоятелно заети лица в съответствие с приложимите изисквания на националното право в съответната държава членка.
7. Чрез дерогация от член 15, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО за целите на изчисляване на продължителността на пребиваване, изисквана за получаването на самостоятелно разрешение за пребиваване, пребиваването в различни държави членки се изчислява кумулативно. Държавите членки могат да изискват законно и непрекъснато пребиваване в продължение на две години на територията на държавата членка, в която се подава заявлението за издаване на самостоятелно разрешение за пребиваване, непосредствено преди подаването на съответното заявление.

8. Настоящият член не се прилага по отношение на членове на семейството на притежатели на синя карта на ЕС, които имат право на свободно движение в съответната държава членка съгласно правото на Съюза.
9. Настоящият член се прилага по отношение на членове на семейството на притежателите на синя карта на ЕС, на които е предоставена международна закрила, само когато тези притежатели на синя карта на ЕС пребивават в държава членка, различна от държавата членка, която им е предоставила международна закрила.
10. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те предоставят на притежателите на синя карта на ЕС и на членовете на техните семейства същите права като тези, предоставени на притежателите на национални разрешения за пребиваване и членовете на техните семейства, ако тези права са по-благоприятни от предвидените в настоящия член.

Член 18

Статут на дългосрочно пребиваващи в ЕС за притежателите на синя карта на ЕС

1. Директива 2003/109/ЕО се прилага при спазване на изключенията, предвидени в настоящия член.
2. Чрез дерогация от член 4, параграф 1 от Директива 2003/109/ЕО притежателят на синя карта на ЕС, който е използвал възможността, предвидена в член 21 от настоящата директива, може да натрупва периоди на пребиваване в различни държави членки, за да изпълни изискването относно продължителността на пребиваване, при условие че притежателят на синята карта на ЕС е натрупал:

- а) броя години законно и непрекъснато пребиваване на територията на държавите членки, изискван съгласно член 4, параграф 1 от Директива 2003/109/ЕО, в качеството на притежател на синя карта на ЕС, на национално разрешение за пребиваване за висококвалифицирана трудова заетост, на разрешение за изследовател или, когато е уместно, на разрешение за студент в съответствие с член 4, параграф 2, втора алинея от Директива 2003/109/ЕО или в качеството на лице, на което е предоставена международна закрила; и
 - б) две години законно и непрекъснато пребиваване като притежател на синя карта на ЕС на територията на държавата членка, в която се подава заявлението за статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, непосредствено преди подаването на съответното заявление.
3. За целите на изчисляването на продължителността на законното и непрекъснато пребиваване в Съюза, посочена в параграф 2, буква а) от настоящия член, и чрез дерогация от член 4, параграф 3, първа алинея от Директива 2003/109/ЕО, продължителността на законното и непрекъснато пребиваване в Съюза не се прекъсва от периодите на отсъствие от територията на съответната държава членка, ако тези периоди на отсъствие са по-кратки от 12 последователни месеца и не надхвърлят общо 18 месеца в рамките на горепосочената продължителност.

4. Чрез дерогация от член 9, параграф 1, буква в) от Директива 2003/109/ЕО държавите членки удължават на 24 последователни месеца периода, през който лице със статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС, притежаващо разрешение за дългосрочно пребиваване, съдържащо забележката, посочена в член 19, параграф 2 от настоящата директива, и членовете на неговото семейство, които са получили статут на дългосрочно пребиваващи в ЕС, могат да отсъстват от територията на Съюза.
5. Член 16, параграф 1, буква е), член 16, параграф 3, член 20 и, когато е приложимо, членове 17 и 22 се прилагат по отношение на притежатели на разрешение за дългосрочно пребиваване, съдържащо забележката, посочена в член 19, параграф 2.
6. Когато дългосрочно пребиваващо в ЕС лице, което притежава разрешение за дългосрочно пребиваване, съдържащо забележката, посочена в член 19, параграф 2 от настоящата директива, упражнява своето право да се премести във втора държава членка съгласно глава III от Директива 2003/109/ЕО, член 14, параграфи 3 и 4 от посочената директива не се прилагат. Втората държава членка може да прилага мерки в съответствие с член 21, параграф 8 от настоящата директива.

Член 19

Разрешение за дългосрочно пребиваване

1. Държавите членки издават на притежателите на синя карта на ЕС, които отговарят на условията, предвидени в член 18 от настоящата директива за придобиването на статут на дългосрочно пребиваващи в ЕС, разрешение за пребиваване в съответствие с Регламент (ЕО) № 1030/2002.
2. Държавите членки отбелязват „Бивш притежател на синя карта на ЕС“ в полето „Забележки“ на разрешението за пребиваване, посочено в параграф 1.

ГЛАВА V

МОБИЛНОСТ МЕЖДУ ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ

Член 20

Краткосрочна мобилност

1. Когато гражданин на трета държава, притежаващ валидна синя карта на ЕС, издадена от държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, влезе и пребивава в една или няколко втори държави членки за срок от 90 дни в рамките на период от 180 дни с цел извършване на служебна дейност, втората държава членка не изисква друго разрешение за извършването на такава дейност освен синята карта на ЕС.
2. Гражданин на трета държава, притежаващ валидна синя карта на ЕС, издадена от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, има право на влизане и престой с цел извършване на служебна дейност в една или няколко втори държави членки за срок до 90 дни в рамките на период от 180 дни въз основа на синята карта на ЕС и на валиден документ за пътуване. Когато притежателят на синя карта на ЕС пресече вътрешна граница, за която проверките все още не са премахнати, за да влезе във втора държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, втората държава членка може да изиска от притежателя на синя карта на ЕС да представи доказателства за работната цел на престоя. Втората държава членка не изисква друго разрешение за извършването на служебната дейност освен синята карта на ЕС.

Член 21

Дългосрочна мобилност

1. След 12 месеца законно пребиваване в първата държава членка като притежател на синя карта на ЕС гражданинът на трета държава има право да влезе, пребивава и работи във втора държава членка с цел висококвалифицирана трудова заетост въз основа на синята карта на ЕС и валиден документ за пътуване съгласно условията, определени в настоящия член.
2. Когато синята карта на ЕС е издадена от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, и притежателят на синя карта на ЕС преминава, за целите на дългосрочна мобилност, вътрешна граница, на която проверките все още не са премахнати, за да отиде във втора държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, втората държава членка може да изиска от притежателя на синя карта на ЕС да представи валидна синя карта на ЕС, издадена от първата държава членка, и договор за работа или обвързващо предложение за работа за висококвалифицирана работа за срок от най-малко шест месеца във втората държава членка.
3. Във възможно най-кратък срок и не по-късно от един месец след влизането на притежателя на синя карта на ЕС на територията на втората държава членка до компетентния орган на въпросната държава членка се подава заявление за издаване на синя карта на ЕС. Това заявление се придружава от всички документи, доказващи изпълнението на условията, посочени в параграф 4, за втората държава членка. Държавите членки определят дали заявлението трябва да бъде подадено от гражданина на трета държава или от работодателя. Като алтернатива, държавите членки могат да допуснат заявлението да се подава от който и да било от двамата. Притежателят на синя карта на ЕС има право да започне работа във втората държава членка най-късно 30 дни след датата на подаване на пълното заявление. Заявлението може да се подаде до компетентните органи на втората държава членка, докато притежателят на синя карта на ЕС все още пребивава на територията на първата държава членка.

4. За целите на заявлението, посочено в параграф 3, заявителят представя:
- а) валидната синя карта на ЕС, издадена от първата държава членка;
 - б) действителен трудов договор или, съгласно предвиденото в националното право, обвързващо предложение за работа за висококвалифицирана трудова заетост за срок не по-малко от шест месеца във втората държава членка;
 - в) за регламентирани професии: документите, удостоверяващи, че са изпълнени условията на националното право за упражняване от граждани на Съюза на регламентираната професия, посочена в трудовия договор или в обвързващото предложение за работа, съгласно предвиденото в националното право;
 - г) валиден документ за пътуване съгласно предвиденото в националното право; и
 - д) доказателство за спазване на прага на заплатите, определен във втората държава членка съгласно член 5, параграф 3, или, когато е приложимо, член 5, параграф 4 или 5.

Във връзка с първата алинея, буква в), за целите на кандидатстването за синя карта на ЕС във втора държава членка, притежателите на синя карта на ЕС се ползват от равно третиране с гражданите на Съюза по отношение на признаването на професионалните квалификации, в съответствие с приложимото право на Съюза и националното право.

За нерегламентираните професии, когато първата държава членка е издала синя карта на ЕС въз основа на висока степен на професионални умения за професии, които не са изброени в приложение I, от заявителя може да се изиска да представи документи, удостоверяващи висока професионална квалификация във връзка с работата, която ще се извършва, както е предвидено в правото на втората държава членка.

5. За целите на заявлението, посочено в параграф 3, съответната държава членка може да изиска от заявителя:
- а) за нерегламентирани професии, когато притежателят на синя карта на ЕС е работил по-малко от две години в първата държава членка – да представи документи, удостоверяващи висока професионална квалификация във връзка с работата която ще се извършва, както е предвидено в националното право;
 - б) да представи доказателства, че има или, ако това е предвидено в националното право, че е кандидатствал за здравна застраховка за всички рискове, които обичайно се покриват за гражданите на съответната държава членка, за периодите, през които такова застрахователно покритие или съответните права на обезщетение не се предоставят във връзка със или вследствие на трудовия договор.
6. Втората държава членка отхвърля заявлението за издаване на синя карта на ЕС, когато:
- а) не е спазен параграф 4;
 - б) представените документи са придобити чрез измама, са неистински или са преправени;
 - в) трудовата заетост не отговаря на условията, предвидени в приложимото право, определени в колективни трудови договори или установени от практиките, както е посочено в член 5, параграф 2;
 - г) притежателят на синя карта на ЕС представлява заплаха за обществения ред, обществената сигурност или общественото здраве.
7. По отношение на всяка процедура за кандидатстване за целите на дългосрочна мобилност се прилагат съответно процесуалните гаранции, предвидени в член 11, параграфи 2 и 3. Без да се засяга параграф 4 от настоящия член, при решение за отхвърляне на заявление за дългосрочна мобилност се вземат предвид конкретните обстоятелства по случая, като се спазва принципът на пропорционалност.

8. Втората държава членка може да отхвърли заявление за синя карта на ЕС въз основа на проверка, извършена в съответствие с член 7, параграф 2, буква а), само ако тази държава членка извършва такива проверки, когато тя е първа държава членка.
9. Втората държава членка взема едно от следните решения по заявлението за издаване на синя карта на ЕС:
- а) ако са изпълнени условията за мобилност, определени в настоящия член — да издаде синя карта на ЕС и да позволи на гражданина на трета държава да пребивава на нейната територия с цел висококвалифицирана трудова заетост; или
 - б) ако не са изпълнени условията за мобилност, определени в настоящия член — да отхвърли заявлението и да изиска от кандидата и членовете на семейството му, в съответствие с процедурите, предвидени в националното право, да напуснат нейната територия.

Чрез дерогация от член 11, параграф 1 втората държава членка уведомява писмено заявителя и първата държава членка за своето решение във възможно най-кратък срок, но не по-късно от 30 дни след датата на подаване на пълното заявление.

При извънредни и надлежно обосновани обстоятелства, свързани със сложността на заявлението, държавата членка може да удължи с 30 дни срока, посочен във втората алинея. Тя уведомява заявителя за удължаването до 30 дни след датата на подаване на пълното заявление.

В уведомлението си до първата държава членка втората държава членка посочва всички основания по параграф 6, букви б) и г) за отхвърляне на заявлението.

10. Когато срокът на валидност на синята карта на ЕС, издадена от първата държава членка, изтече докато трае процедурата за кандидатстване, втората държава членка може да издаде национално разрешение за временно пребиваване или равностойно на него разрешение, което дава възможност на заявителя да продължи законния си престой на нейната територия, докато компетентните органи вземат решение по заявлението.
11. Когато притежател на синя карта на ЕС и, ако е приложимо, членовете на неговото семейство, се възползват за втори път от възможността да се преместят в друга държава членка при условията на настоящия член и на член 22, под „първа държава членка“ се разбира държавата членка, която съответното лице напуска, а под „втора държава членка“ се разбира държавата членка, за която е подал заявление за пребиваване. Независимо от параграф 1 от настоящия член притежател на синя карта на ЕС може да се премести в друга държава членка за втори път, след като е пребивавал законно шест месеца в първата държава членка като притежател на синя карта на ЕС.

Член 22

Пребиваване във втората държава членка на членове на семейството

1. Когато притежател на синя карта на ЕС се премести във втора държава членка в съответствие с член 21 и семейството му вече е било събрано в първата държава членка, членовете на семейството му имат право да го придружат или да се присъединят към него.

Директива 2003/86/ЕО и член 17 от настоящата директива се прилагат в случаите по първата алинея от настоящия параграф, при спазване на дерогациите, предвидени в параграфи 2—7 от настоящия член.

Ако семейството не е било събрано в първата държава членка, се прилага член 17 от настоящата директива.

2. Чрез дерогация от член 13, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО членовете на семейството на притежателя на синя карта на ЕС имат право на влизане и престой във втората държава членка въз основа на валидните разрешения за пребиваване, получени в първата държава членка като членове на семейството на притежател на синя карта на ЕС.

Когато разрешенията за пребиваване на членовете на семейството са издадени от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, и членовете на семейството на притежателя на синя карта на ЕС се присъединят към него при преминаването на вътрешна граница, на която проверките все още не са премахнати, с цел преместване във втора държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, втората държава членка може да изиска от членовете на семейството да представят разрешенията за пребиваване, които са получили в първата държава членка в качеството им на членове на семейството на притежателя на синя карта на ЕС.

3. Чрез дерогация от член 5, параграф 3 от Директива 2003/86/ЕО, до един месец след влизането на територията на втората държава членка съответните членове на семейството или притежателят на синя карта на ЕС подават в съответствие с националното право заявление за издаване на разрешение за пребиваване като член на семейството до компетентните органи на тази държава членка.

Когато срокът на валидност на разрешението за пребиваване на член на семейството, издадено от първата държава членка, изтече по време на процедурата или вече не дава право на притежателя си да пребивава законно във втората държава членка, втората държава членка разрешава на члена на семейството да остане на нейна територия, докато компетентните ѝ органи вземат решение по заявлението, като при необходимост издава национално разрешение за временно пребиваване или равностойно на него разрешение.

4. Чрез дерогация от член 5, параграф 2 и член 7, параграф 1 от Директива 2003/86/ЕО втората държава членка може да изиска от съответните членове на семейството да представят или предоставят заедно със заявлението си за разрешение за пребиваване:
- а) разрешението си за пребиваване в първата държава членка и валиден документ за пътуване или техни заверени копия;
 - б) доказателства, че са пребивавали в първата държава членка в качеството си на членове на семейството на притежателя на синя карта на ЕС;
 - в) документално доказателство за обстоятелствата, посочени в член 7, параграф 1, буква б) от Директива 2003/86/ЕО.

5. Когато условията, посочени в настоящия член, са изпълнени и заявленията са подадени едновременно, втората държава членка издава разрешенията за пребиваване на членовете на семейството едновременно със синята карта на ЕС.

Чрез дерогация от член 17, параграф 4, когато са изпълнени условията, посочени в настоящия член, и членовете на семейството се присъединяват към притежателя на синя карта на ЕС след издаването на синята карта на ЕС, разрешенията за пребиваване на членовете на семейството се издават до от 30 дни след датата на подаване на пълното заявление.

В надлежно обосновани случаи, свързани със сложността на заявлението, държавите членки може да удължат посочения във втора алинея срок най-много с 30 дни.

6. Настоящият член се прилага по отношение на членове на семейството на притежатели на синя карта на ЕС, на които е предоставена международна закрила, само когато тези притежатели на синя карта на ЕС се преместват с цел пребиваване в държава членка, различна от държавата членка, която им е предоставила международна закрила.
7. Настоящият член не се прилага по отношение на членове на семейството на притежатели на синя карта на ЕС, които имат право на свободно движение във втората държава членка съгласно правото на Съюза.

Член 23

Гаранции и санкции в случай на мобилност

1. Без да се засягат член 8, параграф 1, буква а) и член 8, параграф 2, буква а), когато притежател на синя карта се мести в друга държава членка съгласно член 21, първата държава членка не може да отнеме синята карта на ЕС, преди втората държава членка да вземе решение по заявлението за дългосрочна мобилност.
2. Когато втората държава членка отхвърли заявлението за издаване на синя карта на ЕС в съответствие с член 21, параграф 9, буква б), по искане на втората държава членка първата държава членка позволява повторно влизане на притежателя на синя карта на ЕС и, когато е приложимо, на членовете на неговото семейство, без формалности и без отлагане. Това се прилага и ако синята карта на ЕС, издадена от първата държава членка, е с изтекъл срок на валидност или е отнета докато трае разглеждането на заявлението.

3. От притежателя на синя карта на ЕС или от неговия работодател във втората държава членка може да се изиска да поеме разходите, свързани с повторното влизане на притежателя на синя карта на ЕС и членовете на неговото семейство съгласно предвиденото в параграф 2.
4. Държавите членки могат да предвидят налагане на санкции в съответствие с член 14 на работодателя на притежател на синя карта на ЕС, когато този работодател е отговорен за неспазване на условията за мобилност, определени в настоящата глава.
5. Когато държава членка отнеме или не поднови синя карта на ЕС, в която е вписана забележката, посочена в член 9, параграф 5, и вземе решение да експулсира гражданина на трета държава, тя отправя искане към посочената в тази забележка държава членка да потвърди дали въпросното лице все още се ползва с международна закрила в тази държава членка. Държавата членка, посочена в забележката, отговаря в срок от един месец след получаването на запитването за информация.

Когато гражданинът на трета държава все още се ползва с международна закрила в държавата членка, посочена в забележката, той се експулсира в тази държава членка, която, без да се засягат приложимото право на Съюза или национално право и принципът за запазване на целостта на семейството, позволява незабавно и без формалности повторното влизане на това лице и членовете на неговото семейство.

Чрез дерогация от втората алинея от настоящия параграф държавата членка, приела решението за експулсиране, си запазва правото да изведе гражданина на трета държава, в съответствие с международните си задължения, в държава, различна от държавата членка, предоставила международна закрила, когато по отношение на този гражданин на трета държава са изпълнени условията, определени в член 21, параграф 2 от Директива 2011/95/ЕС.

6. Когато притежателят на синя карта на ЕС или членове на неговото семейство преминават външна граница на държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, тази държава членка прави справка в Шенгенската информационна система в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/399. Тази държава членка отказва влизането на лица, за които в Шенгенската информационна система е подаден сигнал за целите на отказ на влизане и престой.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Достъп до информация и наблюдение

1. Държавите членки създават условия за лесен достъп на заявителите за синя карта на ЕС до информация относно писмените доказателства, необходими за подаването на заявление, както и до информация относно условията за влизане и пребиваване, които се прилагат за гражданите на трети държави, попадащи в приложното поле на настоящата директива, и за членовете на техните семейства, включително техните права и задължения и процесуалните гаранции. Тази информация включва информация относно праговете на заплатите, определени в съответната държава членка съгласно член 5, параграфи 3, 4 и 5, както и относно приложимите такси.

Тази информация включва и информация относно:

- а) служебните дейности на територията на съответната държава членка, с които може да се занимава притежател на синя карта на ЕС от друга държава членка, както е посочено в член 20;
- б) приложимите процедури за издаване на синя карта на ЕС и на разрешения за пребиваване на членовете на семейството във втора държава членка, както е посочено в членове 21 и 22.

Когато държавите членки решат да въведат законодателни или регулаторни мерки в съответствие с член 6 или да използват възможността, предвидена в член 7, параграф 2, буква а), те съобщават информацията за тези решения по същия начин. В информацията относно евентуалните проверки на положението на пазара на труда съгласно член 7, параграф 2, буква а) се посочват, когато е уместно, съответните сектори, професии и региони.

- 2. Когато държавите членки издават национални разрешения за пребиваване за целите на висококвалифицирана трудова заетост, те осигуряват същия достъп до информацията относно синята карта на ЕС като предоставения за националните разрешения за пребиваване.
- 3. Държавите членки предоставят следната информация на Комисията поне веднъж годишно и при всяка промяна в информацията:
 - а) коефициента, който са избрали за определяне на праговете на годишните заплати в съответствие с член 5, параграф 3 или, когато е приложимо, член 5, параграф 4 или 5 и изчислените въз основа на него номинални стойности;
 - б) списъка с професии, за които се прилага по-нисък праг на заплатите в съответствие с член 5, параграф 4;
 - в) списък с позволени служебни дейности за целите на член 20;

- г) информация относно законодателни или регулаторни мерки, както е посочено в член 6, когато е приложимо;
- д) информация относно евентуалните проверки на положението на пазара на труда, предвидени в член 7, параграф 2, буква а), когато е приложимо.

Когато държавите членки отхвърлят заявления за издаване на синя карта на ЕС по съображения, свързани с етичното набиране на работници в съответствие с член 7, параграф 2, буква д), те ежегодно съобщават на Комисията и на останалите държави членки за отхвърлените заявления и обосновават решенията си по отношение на съответните държави и професии.

Държавите членки информират Комисията за споразуменията с трети държави, сключени в съответствие с член 7, параграф 2, буква д).

Член 25
Статистика

1. До ... [4 години след датата на влизане в сила на настоящата директива] и ежегодно след това държавите членки изпращат на Комисията, в съответствие с Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета¹, статистически данни за броя на гражданите на трети държави, на които през предходната календарна година е била издадена синя карта на ЕС, и броя на тези, чиито заявления са били отхвърлени, като се посочват заявленията, които са били счетени за недопустими на основание член 6 от настоящата директива или които са били отхвърлени на основание член 7, параграф 2, буква а) от настоящата директива, както и статистически данни за броя на гражданите на трети държави, чиято синя карта на ЕС е била подновена или отнета през предходната календарна година. Посочените статистически данни се представят в разбивки по гражданство, срок на валидност на разрешенията, пол и възраст, а когато са налични, и разбивки по професия, големина на предприятието на работодателя и икономически сектор. За статистическите данни за граждани на трети държави, на които е била издадена синя карта на ЕС, се прави допълнителна разбивка по лица, на които е предоставена международна закрила, лица, които имат право на свободно движение, и лица, придобили в държава членка статут на дългосрочно пребиваващ в ЕС в съответствие с член 18 от настоящата директива.

¹ Регламент (ЕО) № 862/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 11 юли 2007 г. относно статистиката на Общността за миграцията и международната закрила и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 311/76 на Съвета относно изготвяне на статистика за чуждестранните работници (ОВ L 199, 31.7.2007 г., стр. 23).

По същия начин се предават статистически данни и за приетите членове на семейството, с изключение на данните за тяхната професия и икономическия сектор.

За притежателите на синя карта на ЕС и членовете на техните семейства, на които са издадени разрешения за пребиваване във втора държава членка в съответствие с членове 21 и 22 от настоящата директива, в предоставената информация се уточнява допълнително и държавата членка на предишното пребиваване.

2. За целите на прилагането на член 5, параграфи 3, 4 и 5 от настоящата директива се прави препратка към данните, предоставени на Евростат от държавите членки в съответствие с Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹ и, когато е целесъобразно, към националните данни.

Член 26

Списък на професиите в приложение I

1. В приложение I се изброяват професиите, за които знанията, уменията и компетентностите, удостоверени с изискван брой години подходящ професионален опит, се считат за равностойни на знанията, уменията и компетентността, удостоверени с придобито висше образование за целите на кандидатстването за синя карта на ЕС.
2. До ... [пет години след влизането в сила на настоящата директива] и на всеки две години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за своята оценка на списъка на професиите в приложение I, като взема предвид променящите се нужди на пазара на труда. Тези доклади се изготвят след консултации с националните органи, въз основа на обществена консултация, която включва социалните партньори. Въз основа на докладите, ако е целесъобразно, Комисията може да представи законодателни предложения за изменение на приложение I.

¹ Регламент (ЕС) № 549/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Европейския съюз (ОВ L 174, 26.6.2013 г., стр. 1).

Член 27
Докладване

До ... [пет години след датата на влизане в сила на настоящата директива] и на всеки четири години след това Комисията докладва на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на настоящата директива в държавите членки.

В тези доклади се оценява по-специално въздействието на членове 5 и 13 и на глава V. Комисията предлага измененията, които счита за необходими.

Комисията прави по-специално оценка доколко са подходящи определеният в член 5 праг на заплатите и предвидените в същия член дерогации, като взема предвид, наред с другото, многообразието от икономически, отраслови и географски ситуации.

Член 28
Сътрудничество между звената за контакт

1. Държавите членки посочват звена за контакт, които отговарят за получаването и предаването на информацията, необходима за прилагане на членове 18, 20, 21 и 24, и си сътрудничат ефективно помежду си.
2. Звената за контакт, посочени в параграф 1 от настоящия член, си сътрудничат ефективно по-специално със заинтересованите страни в секторите на образованието, обучението, трудовата заетост и младежта, както и в други съответни области на политиката, във връзка с реда и условията за валидиране, необходими за прилагането на член 5, параграф 1, буква б).
3. Държавите членки гарантират подходящо сътрудничество при обмена на информацията по параграф 1. Държавите членки отдават приоритет на обмена на информация чрез електронни средства.

Член 29

Изменение на Директива (ЕС) 2016/801

В член 2, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/801 буква ж) се заменя със следното:

„ж) които са подали заявление за пребиваване в държава членка за целите на висококвалифицирана трудова заетост по смисъла на Директива (ЕС) 2021/...⁺⁺.

* Директива (ЕС) 2021/... на Европейския парламент и на Съвета от ... относно условията за влизане и пребиваване на граждани на трети държави за целите на висококвалифицирана трудова заетост и за отмяна на Директива 2009/50/ЕО на Съвета (ОВ L ..., стр. ...).“⁺⁺.

Член 30

Отмяна на Директива 2009/50/ЕО

Директива 2009/50/ЕО се отменя, считано от ... [две години + 1 ден от датата на влизане в сила на настоящата директива].

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието, съдържаща се в приложение II.

⁺ ОВ: Моля, въведете номера на настоящата директива.

⁺⁺ **ОВ: Моля, въведете номера, датата и препратката към ОВ на настоящата директива.**

Член 31
Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до ... [две години след датата на влизане в сила на настоящата директива]. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

Когато държавите членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 32

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 33

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на професиите, посочени в член 2, точка 9

Ръководители и специалисти в областта на осигуряването на информационни и комуникационни технологии, които са придобили най-малко три години съответен професионален опит в период на седем години преди подаването на заявление за синя карта на ЕС, принадлежащи към следните групи по класификацията ISCO-08:

- 1) 133 Ръководители в областта на осигуряването на информационни и комуникационни технологии;
- 2) 25 Специалисти по информационни и комуникационни технологии.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица на съответствието

Директива 2009/50/ЕС	Настоящата директива
Член 1	Член 1
Член 2, буква а)	Член 2, точка 1)
Член 2, буква б)	Член 2, точка 2)
Член 2, буква в)	Член 2, точка 3)
Член 2, буква г)	Член 2, точка 4)
Член 2, буква д)	Член 2, точка 5)
Член 2, буква е)	Член 2, точка 6)
Член 2, буква ж)	Член 2, точки 7) и 9)
Член 2, буква з)	Член 2, точка 8)
Член 2, буква и)	Член 2, точка 10)
Член 2, буква й)	Член 2, точка 11)
-	Член 2, точка 12)
-	Член 2, точка 13)
-	Член 2, точка 14)

Член 3, параграф 1	Член 3, параграф 1
Член 3, параграф 2, уводен текст	Член 3, параграф 2, уводен текст
Член 3, параграф 2, буква а)	Член 3, параграф 2, буква а)
Член 3, параграф 2, буква б)	-
Член 3, параграф 2, буква в)	Член 3, параграф 2, буква б)
Член 3, параграф 2, буква г)	Член 3, параграф 2, буква в)
Член 3, параграф 2, буква д)	-
Член 3, параграф 2, буква е)	Член 3, параграф 2, буква г)
Член 3, параграф 2, буква ж)	Член 3, параграф 2, буква д)
Член 3, параграф 2, буква з)	-
Член 3, параграф 2, буква и)	Член 3, параграф 2, буква е)
Член 3, параграф 2, буква й)	Член 3, параграф 2, буква ж)
Член 3, параграф 2, последен параграф	Член 3, параграф 2, буква з)
Член 3, параграф 3	Член 7, параграф 2, буква д)
Член 3, параграф 4	Член 3, параграф 3
Член 4, параграф 1, уводен текст	Член 4, параграф 1, уводен текст
Член 4, параграф 1, буква а)	Член 4, параграф 1, буква а)

Член 4, параграф 1, буква б)	Член 4, параграф 1, буква б)
Член 4, параграф 2	Член 4, параграф 2
Член 5, параграф 1, уводен текст	Член 5, параграф 1, уводен текст
Член 5, параграф 1, буква а)	Член 5, параграф 1, буква а)
Член 5, параграф 1, буква б)	Член 5, параграф 1, буква в)
Член 5, параграф 1, буква в)	Член 5, параграф 1, буква б)
Член 5, параграф 1, буква г)	Член 5, параграф 1, буква г)
Член 5, параграф 1, буква д)	Член 5, параграф 1, буква д)
Член 5, параграф 1, буква е)	Член 7, параграф 1, буква в)
Член 5, параграф 2	Член 5, параграф 7, първа алинея
Член 5, параграф 3	Член 5, параграф 3
Член 5, параграф 4	Член 5, параграф 2
Член 5, параграф 5	Член 5, параграф 4
-	Член 5, параграф 5
-	Член 5, параграф 6
-	Член 5, параграф 7, втора алинея
Член 5, параграф 6	-

Член 6	Член 6
Член 7, параграф 1	Член 9, параграф 1
Член 7, параграф 2	Член 9, параграф 2
Член 7, параграф 3	Член 9, параграф 3
Член 7, параграф 4	Член 9, параграф 7
-	Член 9, параграф 4
-	Член 9, параграф 5
-	Член 9, параграф 6
Член 8, параграф 1	Член 7, параграф 1, буквы а) и б)
-	Член 7, параграф 1, буква г)
Член 8, параграф 2	Член 7, параграф 2, буква а)
Член 8, параграф 3	-
Член 8, параграф 4	Член 7, параграф 2, буква д)
Член 8, параграф 5	Член 7, параграф 2, буква г)
-	Член 7, параграф 2, буква б)
-	Член 7, параграф 2, буква в)
-	Член 7, параграф 3

Член 9, параграф 1, уводна част	Член 8, параграф 1, уводни думи
Член 9, параграф 1, буква а)	Член 8, параграф 1, буква а)
Член 9, параграф 1, буква б)	Член 8, параграф 1, букви б), в) и г); Член 8, параграф 2, букви г), д) и ж)
Член 9, параграф 1, буква в)	Член 8, параграф 2, буква е)
Член 9, параграф 2	Член 8, параграф 3
Член 9, параграф 3, уводна част	Член 8, параграф 2, уводни думи
Член 9, параграф 3, буква а)	Член 8, параграф 2, буква а)
-	Член 8, параграф 2, буква б)
Член 9, параграф 3, буква б)	Член 8, параграф 2, буква в)
Член 9, параграф 3, буква в)	-
Член 9, параграф 3, буква г)	-
-	Член 8, параграф 2, буква з)
-	Член 8, параграф 4
-	Член 8, параграф 6
-	Член 8, параграф 7
Член 10, параграф 1	Член 10, параграф 1
Член 10, параграф 2	Член 10, параграф 2

Член 10, параграф 3	Член 10, параграф 3
Член 10, параграф 4	-
Член 11, параграф 1, първа алинея	Член 11, параграф 1, първа алинея
Член 11, параграф 1, втора алинея	-
-	Член 11, параграф 1, втора алинея
Член 11, параграф 2	Член 11, параграф 2
Член 11, параграф 3	Член 11, параграф 3
-	Член 11, параграф 4
-	Член 11, параграф 5
-	Член 11, параграф 6
-	Член 12
-	Член 13
-	Член 14
Член 12, параграф 1	-
-	Член 15, параграф 1
Член 12, параграф 2	Член 15, параграфи 2 и 3
Член 12, параграфи 3 и 4	Член 15, параграф 8

Член 12, параграф 5	Член 15, параграф 9
-	Член 15, параграфи 5, 6 и 7
Член 13, параграф 1	Член 8, параграф 5
Член 13, параграфи 2 и 4	Член 15, параграф 4
Член 13, параграф 3	-
Член 14, параграф 1, уводна част	Член 16, параграф 1, уводна част
Член 14, параграф 1, буква а)	Член 16, параграф 1, буква а)
Член 14, параграф 1, буква б)	Член 16, параграф 1, буква б)
Член 14, параграф 1, буква в)	Член 16, параграф 1, буква в)
Член 14, параграф 1, буква г)	Член 16, параграф 1, буква г)
Член 14, параграф 1, буква д)	Член 16, параграф 1, буква д)
Член 14, параграф 1, буква е)	Член 16, параграф 3
Член 14, параграф 1, буква ж)	Член 16, параграф 1, буква е)
Член 14, параграф 1, буква з)	-
Член 14, параграф 2, уведен текст, буква а) и последна алинея	Член 16, параграф 2
Член 14, параграф 2, буква б)	-
Член 14, параграф 3	Член 16, параграф 4

Член 14, параграф 4	-
-	Член 16, параграфы 5, 6 и 7
Член 15, параграф 1	Член 17, параграф 1
Член 15, параграф 2	Член 17, параграф 2
Член 15, параграф 3	Член 17, параграф 3
Член 15, параграф 4	Член 17, параграф 4
Член 15, параграф 5	Член 17, параграф 5
Член 15, параграф 6	Член 17, параграф 6
Член 15, параграф 7	Член 17, параграф 7
Член 15, параграф 8	-
-	Член 17, параграфы 8, 9 и 10
Член 16, параграф 1	Член 18, параграф 1
Член 16, параграф 2	Член 18, параграф 2
Член 16, параграф 3	Член 18, параграф 3
Член 16, параграф 4	Член 18, параграф 4
Член 16, параграф 5	-
Член 16, параграф 6	Член 18, параграф 5

-	Член 18, параграф 6
Член 17, параграф 1	Член 19, параграф 1
Член 17, параграф 2	Член 19, параграф 2
-	Член 20
Член 18, параграф 1	Член 21, параграф 1
-	Член 21, параграф 2
Член 18, параграф 2	Член 21, параграф 3, първите две алинеи
Член 18, параграф 3	Член 21, параграф 3, трета алинея
Член 18, параграф 4	Член 21, параграф 9 и член 23, параграф 2
Член 18, параграф 5	Член 21, параграф 10
Член 18, параграф 6	Член 23, параграф 3
Член 18, параграф 7	-
Член 18, параграф 8	Член 21, параграф 11
-	Член 21, параграфи 4—8
Член 19, параграф 1	Член 22, параграф 1, първа алинея
-	Член 22, параграф 2
Член 19, параграф 2	Член 22, параграф 3

Член 19, параграф 3	Член 22, параграф 4
Член 19, параграф 4	-
Член 19, параграф 5	Член 22, параграф 1, втора алинея
Член 19, параграф 6	Член 22, параграф 1, трета алинея
-	Член 22, параграфи 5, 6 и 7
-	Член 23, параграфи 1, 4, 5 и 6
-	Член 24, параграф 1, първа и втора алинея
Член 20, параграф 1	Член 24, параграф 1, трета алинея
-	Член 24, параграфи 2 и 3
Член 20, параграф 2	Член 25, параграф 1
Член 20, параграф 3	Член 25, параграф 2
-	Член 26
Член 21	Член 27
Член 22, параграф 1	Член 28, параграф 1
-	Член 28, параграф 2
Член 22, параграф 2	Член 28, параграф 3
-	Член 29

-	Член 30
Член 23	Член 31
Член 24	Член 32
Член 25	Член 33